

The background of the cover is composed of several layers of green. At the top, there are several thin, curved lines in a light green color that sweep across the page. Below these is a larger, solid green area that also has a curved top edge. At the bottom, there is a darker green area with a curved top edge, creating a layered, landscape-like effect.

FENNIA 2010

TOIMINTAKERTOMUS JA TILINPÄÄTÖS

FENNIA 2010

TOIMINTAKERTOMUS JA TILINPÄÄTÖS

3 Toimitusjohtajan katsaus

4 Hallituksen toimintakertomus

7 Tilinpäätös

7 Tuloslaskelma

10 Tase

13 Emoyhtiön rahoituslaskelma

14 Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

18 Emoyhtiön liitetiedot

30 Tunnusluvut

34 Tunnuslukujen laskentakaavat

36 Riskit ja riskienhallinta

39 Hallituksen ehdotus voiton käytöstä

40 Tilintarkastuskertomus

41 Hallintoneuvoston lausunto

42 Fennian hallinto

Fennialla hyvä vuosi

– Yritysten sopeutustoimenpiteet näkyivät Fennian maksutulossa

Keskinäisen Vakuutusyhtiö Fennian liikevoitto vuodelta 2010 oli 39 miljoonaa euroa. Yhtiön sijoitustoiminnan tulos oli hyvä ja vakavaraisuus vahvistui.

Vahinkovakuutuksen maksutulo aleni viime vuonna noin kaksi prosenttia ollen 332 miljoonaa euroa. Myös lakisääteisen tapaturmavakuutuksen maksutulo pieneni. Syynä tähän oli pääasiassa reaalityönteiden aiheuttama palkkasumman aleneminen, jossa suhdanteiden heikkeneminen näkyy viiveellä.

Asiakasyrityksemme kuitenkin sopeuttivat ajoissa ja pitivät pintansa haasteellisissa oloissa, joten vältyimme merkittävilta luottotappioilta.

Vuotta 2010 leimasi runsas vahinkojen määrä, minkä vuoksi korvauskulut kasvoivat voimakkaasti edellisvuoteen verrattuna.

Alkuvuoden vaikeat sääolot aiheuttivat huomattavan määrän yrityspaloja ja lisäsivät auto- ja liikennevahinkojen määrää. Kun tähän lisätään kesän myrskyt ja ukkosen aiheuttamat tuhot, niin voidaan todeta, että luonnonvoimat selättivät Fennian ansiokkaan riskienhallintatyön.

Luonnonilmiöistä aiheutuneiden tuhojen laajuus, taloudelliset menetykset sekä niistä uutisointi lisäsivät kuitenkin ihmisten tietoisuutta riskien vakuuttamisen tarpeellisuudesta. Määrätietoiselle riskienhallintatyöllemme ja vakuutustuotteillemme on siis olemassa kysyntää.

Pidän vuoden 2011 näkymiä ja toimintaympäristön kehitystä kohtuullisen myönteisinä. Taloudellinen tilanne näyttää elpävän, yritykset voivat edellisvuotta paremmin, ja kuluttajat luottavat omaan talouteensa. Pk-yritykset arvioivat, että alkanut vuosi on liiketoiminnalle suhteellisen hyvä, mutta talouskasvun ei uskota enää kiihtyvän. Kuluvan vuoden näkymät Fennian vakuutusmaksutulon kasvulle ovat näiden arvioiden valossa positiivisia.

Kansainvälisen talouden uhkakuvat sekä luonnonkatastrofien vaikutukset tuovat kuitenkin omat haasteensa vakuutustoimialalle ja sijoitustoiminnalle.

Luonnonmullistukset tuovat riskienhallintaan paljon yllätyksellisyyttä. Emme valitettavasti välty katastrofeilta jatkossakaan, mutta niiden

aiheuttamia tuhoja voidaan pienentää ennakoimalla.

Meitä fennialaisia ohjaa periaate Asiakas on ykkönen – aina. Koko henkilökuntamme haluaakin kehittyä ja onnistua asiakaskohtaamisissa niin, että voitte vilpittömästi suositella palvelujamme.

Kiitos Sinulle asiakkaamme hyvästä yhteistyöstä!

Antti Kuljukka
toimitusjohtaja

Hallituksen toimintakertomus 2010

Keskinäisen Vakuutusyhtiö Fennian liikevoitto vuodelta 2010 oli 39 miljoonaa euroa. Liikevoiton alenemiseen vaikutti merkittävästi yhtiön vakuutus- teknisen tuloksen tuntuva heikentyminen. Yhtiön sijoitustoiminnan tulos oli hyvä ja vakavaraisuus vahvistui.

Vakuutustoiminta

Vahinkovakuutuksen vakuutusmaksutulo oli 332 miljoonaa euroa (340 milj. euroa). Ensivakuutuksen maksutulo aleni kaksi prosenttia ja oli 331 miljoonaa euroa (339 milj. euroa). Yhtiön markkinaosuus aleni noin 9,6 prosenttiin (10,1 %) perustuen alan ennakkotietoihin. Tulevan jälleenvakuutuksen maksutulo jäi alle puolen miljoonan euron (2 milj. euroa). Vuosi 2010 oli runsasvahinkoinen johtuen poikkeuksellisista sääoloista. Alkuvuoden pakkaset ja muut vaikeat sääolot aiheuttivat huomattavan määrän palo- ja muita esinevahinkoja, ja kesän myrskyt lisäsivät esinevahinkojen määrää. Korvauskulut kasvoivat voimakkaasti etenkin, kun edellisen vuoden kulut olivat tavanomaista matalammat. Vahinkosuhde ilman perustekorkokulua heikkeni tuntuvasti 82,9 prosenttiin (72,5 %). Luottotap- piot pysyivät edellisen vuoden tasolla ollen alle 3 miljoonaa euroa.

Liikekulut olivat 75 miljoonaa euroa (72 milj. euroa). Liikekulusuh-

teeksi muodostui kulujen kasvun ja alenevan maksutulokehityksen myötä 23,2 prosenttia (21,6 %). Yhtiön yhdistetty kulusuhde ilman perustekorkokulua heikkeni epätydyttävälle tasolle 106,0 prosenttiin (94,1 %), josta vahinkojen osuus oli 74,6 prosenttia (64,9 %) ja liikekulujen sekä korvausten käsittelykulujen osuus 31,4 prosenttia (29,2 %).

Lakisääteisen tapaturmavakuutuksen maksutulo oli 72 miljoonaa euroa (82 milj. euroa) ja aleni 12,2 prosenttia johtuen pääasiassa reaali- taiden aiheuttamasta palkkasumman alenemisesta, jossa suhdanteiden heikkeneminen näkyy viiveellä. Yhtiö on vahvasti pk-yritysten vakuuttaja, ja vakuutuskannan kehitys on altis kansantalouden suhdannevaihteluille. Lajin vahinkosuhde heikkeni huomattavasti ja oli 94 prosenttia (69 %). Muun tapaturma- ja sairausvakuutuksen maksutulo kasvoi yli 10 prosenttia 26 miljoonaan euroon. Lajin vahinkosuhde kääntyi parempaan suuntaan usean vuoden aikana toteutettujen tariffiratkaisujen myötä. Vahinkosuhde oli 97 prosenttia (113 %).

Liikennevakuutuksen (moottori- ajoneuvovastuu) maksutulo säilyi edellisen vuoden tasolla 69 miljoonaa euroa. Vahinkosuhde oli 83 prosenttia (81 %). Vapaaehtoisen autovakuutuksen (maa-ajoneuvot) maksutulo aleni

hieman 58 miljoonaan euroon (59 milj. euroa). Vahinkosuhde heikkeni mm. vaikeista talviolosuhteista johtuen ja oli 77 prosenttia (71 %).

Yritysten palo- ja muiden omaisuusvakuutusten maksutulo pysyi ennallaan ja oli 40 miljoonaa euroa. Kotitalousvakuutusten palo- ja muiden omaisuusvakuutusten maksutulo kasvoi hieman 35 miljoonaan euroon. Yrityssektorin vahinkosuhde heikkeni tuntuvasti johtuen lukuisista suurvahingoista aiheutuneiden omaisuuskorvausten merkittävästä kasvusta.

Vahinkovakuutusyhtiöillä on ollut lakisääteisissä tapaturma- ja liikennevakuutuksissa taseessa oleva yhteistakuuerä, josta luovuttiin vuoden lopussa voimaan tullen lainmuutoksen myötä. Tästä johtuen yhtiön taseeseen varattu yhteistakuuerä purettiin. Lakisääteisen tapaturmavakuutuksen osalta yhteistakuuerä siirrettiin ns. jakojärjestelmäsaldoon, josta se puretaan tapaturmavakuutusmaksutasoon vaikuttaen tulevien kolmen vuoden aikana. Liikennevakuutuksen yhteistakuuerä siirrettiin tasoitusmäärään, mistä se aikoinaan oli rahoitettu.

Sijoitustoiminta

Yhtiön sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvoin oli 83 miljoonaa euroa (123 milj. euroa). Sijoitustoiminnan nettotuotto sitoutuneelle pääomalle oli

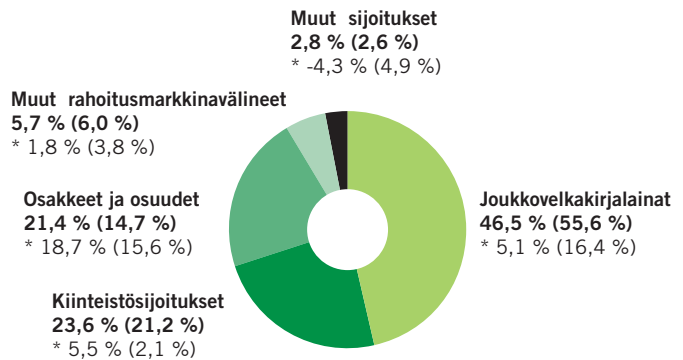
FENNIA, EMOYHTIÖ

Sijoituskanta 31.12.2010

1 261 milj. euroa (1 180 milj. euroa)

Sijoitustoiminnan tuottoprosentti 6,8 % (11,5 %)

* Tuottoprosentti sijoituslajeittain

6,8 prosenttia (11,5 %).

Sijoitusomaisuus käyvin arvoin (sisältää kertyneet korot) oli vuoden lopussa 1.261 miljoonaa euroa (1.180 milj. euroa). Joukkolainojen ja pitkän koron rahastosijoitusten osuus sijoituskannasta oli 47 prosenttia sekä rahamarkkinasijoitusten ja talletusten osuus 6 prosenttia. Osakkeiden, osakerahastosijoitusten ja pääomarahastojen osuus oli 21 prosenttia, kiinteistösisijoitusten 24 prosenttia ja muita sijoituksia oli 2 prosenttia.

Tulos ja vakavaraisuus

Yhtiön liikevoitto oli 39 miljoonaa euroa (69 milj. euroa). Liikevoitto aleni vakuutusteknisen tuloksen tuntuvan heikkenemisen seurauksena. Yhteistakuuerää koskeneesta lakimuutoksesta johtuen vuoden 2010 liikevoitto parani kertaluonteisesti 6 miljoonalla eurolla.

Epäedullisen vahinkokehityksen seurauksena tasoitusmäärä purkautui 6 miljoonalla eurolla, mutta kasvoi kertaluonteisesti yhteistakuuerää koskeneesta muutoksesta johtuen hieman yli 6 miljoonaa euroa. Tasoitusmäärä asettui näin edellisen vuoden tasolle 217 miljoonaan euroon. Yhtiön toimintapääoma kasvoi 285 miljoonaan euroon (246 milj. euroa). Yhtiön vakavaraisuuspääoma nousi 502 miljoonaan euroon (462 milj. euroa).

Vastuunkantokyky eli vakavaraisuuspääoma suhteutettuna vakuutusmaksutuottoihin nousi 155,0 prosenttiin (138,5 %).

Yritysjohdo ja henkilöstö

Kertomusvuonna Fennian hallitukseen kuuluivat jäseninä kauppaneuvos Eero Lehti (puheenjohtaja), liikenneneuvos Esko Penttilä (varapuheenjohtaja), toimitusjohtaja Jouko Kemppi, toimitusjohtaja Lars Koski, professori Eva Liljebloom, teollisuusneuvos Rauno Mattila, hallituksen puheenjohtaja Antti Vaahto, toimitusjohtaja Juha Valkamo ja hallituksen puheenjohtaja Juhani Vesterinen. Hallituksen varajäsenenä toimi toimitusjohtaja Lasse Heiniö.

Hallitus piti kertomusvuoden aikana yhteensä yhdeksän kokousta. Varsinaisten jäsenten läsnäolo prosentti oli 81 prosenttia ja varajäsenen 67 prosenttia.

Yhtiön toimitusjohtajana on toiminut Antti Kuljukka.

Uusiksi hallintoneuvoston jäseniksi valittiin yhtiökokouksessa 19.4.2010 asiakaspäällikkö Jouko Hälikkä, toimitusjohtaja Marianne Kaasalainen, toimitusjohtaja Seppo Kukkola ja toimitusjohtaja Heikki Vauhkonen.

Yhtiön palveluksessa oli vuonna 2010 keskimäärin 995 henkilöä (986).

Konsernirakenne

Keskinäisen Vakuutusyhtiö Fennian konsernitilinpäätökseen yhdistellään yhtiön 60 prosenttisesti omistama Vakuutusosakeyhtiö Henki-Fennia alakonsernitilinpäätöksen perusteella. Fennia-ryhmään kuuluva Keskinäinen vakuutusyhtiö Eläke-Fennia omistaa Henki-Fenniasta 40 prosentin osuuden.

Konsernitilinpäätökseen yhdistellään myös eFennia Oy. Fennian omistusosuus yhtiöstä on 20 prosenttia, äänioikeus 63,6 prosenttia. Lisäksi konserniin on yhdistelty Suomen Vahinkotarkastus Oy, jonka yhtiö omistaa 100-prosenttisesti vuonna 2010 tehdyn lisähankinnan jälkeen.

Konserniin kuului vuoden 2010 lopussa lisäksi 31 kiinteistöyhtiötä, joista seitsemäntoista kuului Henki-Fennian muodostamaan alakonserniin. Lisäksi konserniin on yhdistelty osakkuusyhtiönä Uudenmaan Pääomarahasto Oy.

Konsernitilinpäätös

Konsernin henkivakuutus toiminnan tulos oli hyvä ja vakavaraisuusasema vahvistui. Henkivakuutuksen maksutulo oli 60 miljoonaa euroa (70 milj. euroa). Maksetut korvaukset alenivat 52 miljoonaan euroon (53 milj. euroa). Henkivakuutus toiminnan liikekulut olivat 8 miljoonaa euroa. Liikekustan-

nussuhde (kuormitustulosta) heikkeni ja oli 105,2 prosenttia (99,1 %).

Konsernin sijoitustoiminnan tulos käyvin arvoin oli 163 miljoonaa euroa (241 milj. euroa), josta sijoitussidonnaisten vakuutusten osuus oli 43 miljoonaa euroa (59 milj. euroa). Konsernin arvostuserot kasvoivat ja olivat 144 miljoonaa euroa (128 milj. euroa).

Konsernin liikevoitto oli 59 milj. euroa (84 milj. euroa). Konsernin vapaa oma pääoma oli 200 miljoonaa euroa (163 milj. euroa).

Konsernin vakavaraisuuspääoma nousi 583 miljoonaan euroon (529 milj. euroa).

Riskienhallinta

Fennia-konsernin riskienhallinnan perustana toimii hallituksissa vuosittain käsitelty riskienhallintasuunnitelma. Riskienhallintaa koordinoi ja ohjaa toimitusjohtajan nimeämä riskienhallintajohtoryhmä. Liiketoiminnoista riippumaton sisäinen tarkastus arvioi sisäisen valvonnan riittävyttä.

Vakuutustoiminta perustuu riskin ottamiseen ja sen hallittuun hallintaan. Merkittävimmät riskit liittyvät riskin valintaan ja hinnoitteluun, jälleenvakuutussuojan hankkimiseen sekä vastuuelan riittävyteen. Vastuuelantariskiä hallitaan tekemällä riskianalyseja sekä noudattamalla

hyväksytyjä vastuuvallintaohjeita. Tuotekohtaisia vahinkofrekvenssejä ja korvausmenon kehittymistä seurataan jatkuvasti.

Sijoitustoiminta perustuu yhtiöiden hallituksissa hyväksymiin sijoitussuunnitelmiin, joissa määritellään muun muassa sijoitusallokaatio ja sijoitustoiminnan käytännön toimijoiden vastuut ja valtuudet. Sijoitusallokaatioita määrittäessä otetaan huomioon yhtiöiden riskinkantokyky.

Operatiivisten riskien hallinnan tavoitteena on varmistaa, ettei yhtiölle synny sen toimintakykyä vaarantavia riskejä liittyen prosesseihin, henkilöstöön, tietojärjestelmiin, turvallisuuden tai oikeudellisiin kysymyksiin. Vastuu operatiivisten riskien hallinnasta käytännön tasolla on liiketoimintayksiköillä. Yhtiössä tehdään säännöllisesti riskienhallintakartoitus sekä ylläpidetään liiketoiminnan jatkuvuussuunnitelmaa.

Näkymät alkaneella tilikaudella

Viime vuonna alkanut positiivinen suhdannekehitys jatkunee vuonna 2011. Kotimaisen tuotannon määrä tulee kasvamaan, ja työllisyys tulee näin myös kohenemaan. Vuonna 2008 alkanutta talouskriisiä edeltäneelle tuotannon tasolle on silti vielä pitkästi matkaa. Talouden positiivisen kehityksen uhkana on se, että Euroopan

velkakriisiä ei saada hoidetuksi. Myös Lähi-idän levottomuuksien laajentuminen sekä siitä seuraava öljyn hinnan nousu voi vaikuttaa talouteen negatiivisesti.

Viime vuoden poikkeuksellisten sääolosuhteiden ei uskota samassa mittakaavassa toistuvan, vaikka alkuvuoden pakkasjakso sitä enteileekin. Talouden elpyminen näkyy yritystoiminnan aktivoitumisena, ja uskomme sen vaikuttavan vakuutusmaksutulon kasvuun. Erityisesti lakisääteisen tapaturmavakuutuksen maksutulo tulee kasvamaan. Toteutuessaan nämä seikat mahdollistavat tavoitteemme mukaisen alhaisemman vahinkosuhteen saavuttamisen pitkäjänteisen riskienhallintatyön tukemana.

Yhtiöllä on käynnissä useita mittavia kehityshankkeita, joista yksi merkittävimmistä on Solvenssi II -valvontakehikon implementointi. Riskienhallinnan tehostaminen ja saattaminen koko yhtiön toimintaa ohjaavaksi järjestelmäksi on haastava ja työpanosta sitova, mutta onnistuessaan palvelee viimekädessä asiakasta.

Tuloslaskelma 1.1.2010–31.12.2010

1 000 €	Konserni 2010	Konserni 2009	Emoyhtiö 2010	Emoyhtiö 2009	Liite
Vakuutustekninen laskelma					2
Vahinkovakuutus					
Vakuutusmaksutuotot					
Vakuutusmaksutulo	331 548	340 169	331 548	340 169	1
Jälleenvakuuttajien osuus	-5 230	-5 865	-5 230	-5 865	
	326 318	334 304	326 318	334 304	
Vakuutusmaksuvastuun kokonaismuutos	-2 113	-156	-2 113	-156	
Kannansiirto	-	-199	-	-199	
	-2 113	-355	-2 113	-355	
Vakuutusmaksutuotot yhteensä	324 206	333 949	324 206	333 949	
Muut vakuutustekniset tuotot	12 584	-	12 584	-	
Korvauskulut					
Maksetut korvaukset	-257 769	-246 001	-257 769	-246 001	
Jälleenvakuuttajien osuus	1 427	2 780	1 427	2 780	
	-256 341	-243 222	-256 341	-243 222	
Korvausvastuun kokonaismuutos	-25 343	-11 094	-25 343	-11 094	
Kannansiirto	-	-157	-	-157	
	-25 343	-11 251	-25 343	-11 251	
Jälleenvakuuttajien osuus	-441	-1 258	-441	-1 258	
	-25 783	-12 509	-25 783	-12 509	
Korvauskulut yhteensä	-282 125	-255 731	-282 125	-255 731	
Yhteistakuuerän muutos	-	-426	-	-426	
Liikekulut	-75 149	-72 131	-75 149	-72 131	4
Muut vakuutustekniset kulut	-6 424	-	-6 424	-	
Vakuutustekninen kate ennen tasoitusmäärän muutosta	-26 908	5 661	-26 908	5 661	
Tasoitusmäärän muutos					
Tasoitusmäärän kokonaismuutos	-491	-31 753	-491	-31 753	
Kannansiirto	-	-66	-	-66	
	-491	-31 819	-491	-31 819	
Vakuutustekninen kate	-27 400	-26 158	-27 400	-26 158	

1 000 €	Konserni 2010	Konserni 2009	Emoyhtiö 2010	Emoyhtiö 2009	Liite
Vakuutustekninen laskelma					
Henkivakuutus					
Vakuutusmaksutulo					
Vakuutusmaksutulo	60 165	70 010			
Jälleenvakuuttajien osuus	-528	-447			
Vakuutusmaksutulo yhteensä	59 637	69 563			
Osuus sijoitustoiminnan nettotuotosta	81 361	91 191			
Korvauskulut					
Maksetut korvaukset	-51 686	-53 272			
Jälleenvakuuttajien osuus	438	-			
	-51 248	-53 272			
Korvausvastuun muutos	-7 594	-7 106			
Korvauskulut yhteensä	-58 842	-60 378			
Vakuutusmaksuvastuun muutos	-58 595	-81 178			
Liikekulut	-8 180	-7 322			
Vakuutustekninen tulos	15 381	11 875			

1 000 €	Konserni 2010	Konserni 2009	Emoyhtiö 2010	Emoyhtiö 2009	Liite
Muu kuin vakuutustekninen laskelma					
Vahinkovakuutuksen tekninen kate	-27 400	-26 158			
Henkivakuutuksen tekninen tulos	15 381	11 875			
Sijoitustoiminnan tuotot	163 103	179 622	97 448	91 106	6
Sijoitusten arvonkorotus	30 061	25 901			
Sijoitustoiminnan kulut	-45 274	-52 419	-31 691	-27 860	6
Sijoitusten arvonkorotusten oikaisu	-762	-40			
	147 127	153 065	65 757	63 246	
Sijoitustoiminnan nettotuotto-osuuden siirto	-81 361	-91 191			
Muut tuotot					
Muut	1 200	1 675	18	37	
Muut kulut					
Muut	-1 042	-1 045	-243	-344	
Osuus osakkuusyritysten voitoista	537	278			
Tuloverot varsinaisesta toiminnasta					
Tilikauden verot	-10 556	-924	-9 796	-685	
Aikaisempien tilikausien verot	63	-33	69	-	
Laskennalliset verot	-564	-2 070			
	-11 057	-3 026	-9 727	-685	
Voitto varsinaisesta toiminnasta	43 387	45 473	28 405	36 097	
Vähemmistöosuudet	-5 960	-4 728			
Tilinpäätössiirrot					
Poistoeron muutos			74	-195	
Tilikauden voitto	37 427	40 744	28 479	35 901	

Tase 31.12.2010

1 000 €	Konserni 2010	Konserni 2009	Emoyhtiö 2010	Emoyhtiö 2009	Liite
VASTAAVAA					
Aineettomat hyödykkeet					
Muut pitkävaikutteiset menot	16 987	16 768	15 606	15 580	13
Ennakkomaksut	12 460	6 080	9 603	3 789	13
	29 447	22 848	25 209	19 369	
Sijoitukset					7
Kiinteistösijoitukset					
Kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet	310 331	256 672	117 521	100 604	8
Lainasaamiset saman konsernin yrityksiltä			120 999	95 208	8
Lainasaamiset omistusyhteisyrittäjänsiltä	1 391	1 391			
	311 722	258 063	238 520	195 812	
Sijoitukset saman konsernin yrityksissä ja omistusyhteisyrittäjänsissä					
Osakkeet ja osuudet saman konsernin yrityksissä			25 982	25 179	9
Osakkeet ja osuudet osakkuusyrittäjänsissä	3 231	3 739	-	422	9
	3 231	3 739	25 982	25 601	
Muut sijoitukset					
Osakkeet ja osuudet	609 615	539 364	368 687	340 528	12
Rahoitusmarkkinavälineet	742 756	795 300	479 848	497 435	
Kiinnelainasaamiset	3 939	1 120	3 939	1 120	
Muut lainasaamiset	16 325	9 556	16 325	9 556	10
Talletukset	1 200	3 690	-	-	
	1 373 836	1 349 030	868 799	848 638	
Jälleenvakuutustalletesaamiset	26	47	26	47	
Sijoitukset yhteensä	1 688 816	1 610 880	1 133 327	1 070 098	
Sijoitussidonnaisten vakuutusten katteena olevat sijoitukset	300 154	243 736			
Saamiset					
Ensivakuutustoiminnasta					
Vakuutuksenottajilta	56 447	58 979	56 022	58 545	
Jälleenvakuutustoiminnasta	1 563	633	1 125	633	
Muut saamiset	36 917	36 388	30 797	38 089	
Laskennalliset verosaamiset	282	288			
	95 210	96 288	87 944	97 267	

1 000 €	Konserni 2010	Konserni 2009	Emoyhtiö 2010	Emoyhtiö 2009	Liite
Muu omaisuus					
Aineelliset hyödykkeet					
Koneet ja kalusto	8 062	7 857	7 342	7 490	13
Tavaravarastot	314	281	302	268	
	8 376	8 138	7 644	7 758	
Rahat ja pankkisaamiset	64 914	34 402	47 032	23 808	
	73 290	42 540	54 676	31 566	
Siirtosaamiset					
Korot ja vuokrat	16 972	16 368	11 658	10 320	
Muut siirtosaamiset	6 038	5 928	4 036	3 998	
	23 010	22 296	15 695	14 318	
	2 209 927	2 038 587	1 316 851	1 232 618	

Tase 31.12.2010

1 000 €	Konserni 2010	Konserni 2009	Emoyhtiö 2010	Emoyhtiö 2009	Liite
VASTATTAVAA					
Oma pääoma					16
Pohjarahasto	4 339	4 339	4 339	4 339	
Takuupääoma	3 364	3 364	3 364	3 364	
Arvonkorotusrahasto	885	885	885	885	
Varmuusrahasto	157 694	121 792	157 694	121 792	
Hallituksen käyttövarat	59	59	59	59	
Edellisten tilikausien voitto	4 996	153			
Tilikauden voitto	37 427	40 744	28 479	35 901	
	208 763	171 336	194 819	166 340	
Tilinpäätössiirtojen kertymä					
Poistoero			2 149	2 223	
Vähemmistöosuudet	28 324	22 151			
Konsernireservi	851	-			
Vakuutustekninen vastuuelka					
Vahinkovakuutuksen vakuutusmaksuvastuu	104 284	102 172	104 284	102 172	
Henkivakuutuksen vakuutusmaksuvastuu	399 553	396 776			
Vahinkovakuutuksen korvausvastuu	728 649	703 306	728 649	703 306	
Jälleenvakuuttajien osuus	-2 105	-2 545	-2 105	-2 545	
	726 544	700 761	726 544	700 761	
Henkivakuutuksen korvausvastuu	134 743	128 233			
Vahinkovakuutuksen tasoitusmäärä	217 222	216 730	217 222	216 730	
Vahinkovakuutuksen yhteistakuuerä	-	12 584	-	12 584	
Vakuutustekninen vastuuelka yhteensä	1 582 346	1 557 255	1 048 050	1 032 247	
Sijoitussidonnaisten vakuutusten vastuuelka	301 595	244 693			
Velat					
Jälleenvakuutustoiminnasta	1 415	800	1 160	542	
Muut velat	47 374	12 931	43 380	12 208	
Laskennalliset verovelat	8 876	8 313			
	57 665	22 045	44 540	12 750	
Siirtovelat	30 384	21 108	27 292	19 058	
	2 209 927	2 038 587	1 316 851	1 232 618	

Emoyhtiön rahoituslaskelma

1 000 €	2010	2009
Epäsuora rahoituslaskelma		
Liiketoiminnan rahavirta		
Voitto varsinaisesta toiminnasta	28 405	36 097
Oikaisut		
Vakuutusteknisen vastuuvelan muutos	15 804	44 687
Sijoitusten arvonalentumiset ja arvonorotukset	-2 538	-7 887
Suunnitelman mukaiset poistot	8 826	8 252
Muut oikaisut	-18 341	-20 656
Rahavirta ennen käyttö pääoman muutosta	32 155	60 492
Käyttö pääoman muutos:		
Lyhytaikaisten korottomien liikesaamisten vähennys/lisäys	7 459	-995
Lyhytaikaisten korottomien velkojen lisäys/vähennys	5 788	-8 330
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	45 402	51 167
Maksetut korot ja maksut muista liiketoiminnan rahoituskuluista	-355	-529
Maksetut välittömät verot	-3 545	1 681
Liiketoiminnan rahavirta	41 502	52 320
Investointien rahavirta		
Investoinnit sijoituksiin (pl. rahavarat)	-34 244	-46 733
Luovutustulot sijoituksista (pl. rahavarat)	28 424	21 870
Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden sekä muun omaisuuden investoinnit ja luovutustulot (netto)	-12 458	-7 082
Investointien rahavirta	-18 278	-31 945
Rahavarojen muutos	23 224	20 375
Rahavarat tilikauden alussa	23 808	3 433
Rahavarat tilikauden lopussa	47 032	23 808
	23 224	20 375

Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Tilinpäätös on laadittu kirjanpito-, osakeyhtiö- ja vakuutusyhtiölakien sekä vakuutusyhtiöitä valvovien viranomaisten päätöksiä, määräyksiä ja ohjeita noudattaen.

Sijoitusten kirjanpitoarvo

Rakennukset ja rakennelmat esitetään taseessa suunnitelman mukaisilla poistoilla vähennetyn hankintameno tai sitä alemman käyvän arvon määräisinä. Kiinteistöosakkeet sekä maa- ja vesialueet esitetään taseessa hankintameno tai sitä alemman käyvän arvon määräisinä. Rakennuksiin kohdistuvat tuloutetut arvonorotukset poistetaan suunnitelman mukaan.

Sijoitusomaisuusluonteiset osakkeet ja osuudet esitetään taseessa hankintameno tai sitä alemman käyvän arvon määräisinä. Käyttöomaisuusluonteiset osakkeet ja osuudet kirjataan hankintamenoon tai sitä alempaan käypään arvoon, jos arvonalentumista pidetään pysyvänä. Hankintameno lasketaan keskihintaa käyttäen.

Rahoitusmarkkinavälineet esitetään taseessa hankintameno määräisinä. Hankintameno lasketaan keskihintaa käyttäen. Rahoitusmarkkinavälineiden nimellisarvo ja hankintameno välinen erotus jaksotetaan korkotuotoiksi tai niiden vähennykseksi rahoitusmarkkinavälineen juoksuai-

na. Vastaerä merkitään hankintameno lisäykseksi tai vähennykseksi. Korkotason vaihtelusta aiheutuvia arvomuutoksia ei ole kirjattu. Liikkeeseenlaskijan luottokelpoisuuteen liittyvät arvonalentumiset kirjataan tulokseen.

Sijoituksista aikaisemmin tehdyt arvonalennukset palautetaan tulosvaikutteisesti sijoitusten arvoon siltä osin kuin käypä arvo ylittää kirjanpitoarvon.

Johdannaissopimuksia käytetään ensisijaisesti sijoitussalkkujen suojaukseen. Kirjanpidollisesti johdannaisia kuitenkin käsitellään ei-suojaavina. Tilikauden aikana sopimusten sulkemisesta ja raukeamisesta syntyneet voitot ja tappiot on kirjattu tilikauden tuotoiksi tai kuluksi. Ei-suojaavasti käsitellyn johdannaissopimuksen käyvän arvon ja sitä korkeamman kirjanpitoarvon/sopimuskurssin negatiivinen erotus kirjataan kuluksi. Realisoitumattomia tuottoja ei kirjata.

Sijoitussidonnaisten vakuutusten katteena olevat sijoitukset arvostetaan käypään arvoon.

Muun omaisuuden kuin sijoitusten kirjanpitoarvo

Muina pitkävaikutteisina menoina on aktivoitu huoneistojen perusparannusmenot sekä atk-järjestelmien suunnittelumenot. Ne ja kalusto esitetään taseessa suunnitelman mukaisilla poistoilla vähennetyn hankintameno määräisinä.

Vakuutusmaksusaamiset merkitään taseeseen todennäköiseen arvoon ja muut saamiset nimellisarvoon tai tätä pysyvästi alempaan todennäköiseen arvoon. Vakuutusmaksusaamisten nimellisarvosta on vähennetty kokemusperäinen raukeaminen, jolloin saadaan niiden todennäköinen arvo. Saaminen, josta ei todennäköisesti saada maksusuoritusta, kirjataan luottotappioksi.

Suunnitelman mukaiset poistot

Suunnitelman mukaiset poistot lasketaan hankintameno arvioidun taloudellisen vaikutusajan mukaan tasapoistoin. Arvioidut poistoajat ovat keskimäärin seuraavat:

Aineettomat oikeudet (atk-ohjelmat)	3–7 vuotta
Aktivoitu atk-suunnittelu	3–7 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot	10 vuotta
Toimisto-, liike- ja teollisuusrakennukset	20–75 vuotta
Rakennusten ainesosat	10–20 vuotta
Kuljetusvälineet ja atk-laitteet	3–5 vuotta
Konttorikoneet ja -kalusto	7 vuotta

Sijoitusten arvonorotukset

Sijoitusomaisuusluonteisten sijoitusten ja sijoitussidonnaisten vakuutusten katteena olevien sijoitusten

arvonkorotukset ja niiden oikaisut kirjataan tulosvaikutteisesti. Käyttöomaisuusluonteisten sijoitusten arvonkorotukset ja niiden peruutukset kirjataan sidotussa omassa pääomassa olevaan arvonkorotusrahastoon. Rakennusten tuloutettu arvonkorotus poistetaan suunnitelman mukaan.

Sijoitusten käypä arvo

Kiinteistöjen käyvät arvot määritetään vuosittain kiinteistökohtaisesti yhtiön omien asiantuntijoiden laskelmien pohjalta. Tilinpäätöksessä on käytetty varovaista arvostusta. Ulkopuolisia arvioita kiinteistöjen käyvistä arvoista on teetetty tilanteissa, joissa on ollut tarvetta varmistaa varovaisen arvostuksen oikea taso. Arviot on tällöin laatinut valtakunnallinen, muun toimintansa ohella kiinteistöjen arvioimiseen erikoistunut yhtiö.

Tytäryrityksenä olevan henkivakuutusyhtiön osakkeiden ja osuuksien käypänä arvona pidetään varovaisesti arvioitua todennäköistä luovutushintaa, joka perustuu tytäryhtiön substanssiarvoon.

Noteerattujen arvopapereiden sekä sellaisten arvopapereiden, joille on olemassa markkinat, käypänä arvona käytetään vuoden viimeisintä saatavilla olevaa jatkuvan kaupankäynnin mukaista kurssia tai sen puuttuessa viimeisintä kaupankäyntikurssia. Noteeraamattomien arvopapereiden käypänä arvona käytetään todennäköistä luovutushintaa, jäljellä olevaa hankintamenoa tai substanssiin pohjautuvaa arvoa. Pääomasijoitusrahastojen käypänä arvona on käytetty hankintamenoa tai hallinnointiyhtiön ilmoittamaa arvioita rahaston käyvästä arvosta.

Johdannaispimukset arvostetaan tilinpäätöspäivän käypään arvoon. Toimintapääomasta vähennetään ei-suojaavien johdannaispimusten mahdollinen enimmäistappio.

Saamisten käypänä arvona käyte-

tään nimellisarvoa tai sitä alemmaa todennäköistä arvoa.

Ulkomaanrahan määräiset erät

Ulkomaanrahan määräiset liiketahtumat kirjataan tapahtumapäivän kurssiin. Tilinpäätöksessä ulkomaanrahan määräiset saamiset ja velat sekä sijoitusten käyvät arvot on muutettu euroiksi Euroopan keskuspankin noteeraamaan tilinpäätöspäivän kurssiin. Sekä tilikauden aikana että tilinpäätöksessä syntyneet kurssivoitot ja -tappiot kirjataan ao. tulojen ja menojen oikaisueriksi tai sijoitustoiminnan tuotoiksi ja kuluiksi, mikäli kurssierot liittyvät rahoitustapahtumiin. Vakuutusteknisen laskelman kurssieroja ei ole tuloslaskelmassa siirretty sijoitustoiminnan tuottoihin/kuluihin. Siirtämättä jättämisellä ei ole vaikutusta tuloslaskelman antamaan oikeaan ja riittävään kuvaan tuloksen muodostumisesta.

Henkilökunnan eläkejärjestelyt

Konserniyhtiöiden henkilöstön eläketurva on järjestetty TyEL-vakuutuksilla Keskinäisessä vakuutusyhtiö Eläke-Fenniassa. Eläkevakuutusmaksut kirjataan tuloslaskelmaan suoriteperusteisesti.

Tilinpäätössiirtojen kertymä ja laskennallisen veron käsittely

Lainsäädännön perusteella on mahdollista kirjata suunnitelman ylittäviä poistoja ja vapaaehtoisia varauksia. Konserniyhtiöiden tilinpäätöksissä tilinpäätössiirtojen kertymästä, rahastoiduista arvonkorotuksista ja sijoitusten arvostuseroista ei vähennetä laskennallista verovelkaa. Tuloutetut arvonkorotukset ovat veronalaista tuloa. Kirjanpidon ja verotuksen jaksotuseroista aiheutuvia laskennallisia verosaamisia ei ole kirjattu konserniyhtiöiden tilinpäätöksissä. Vastaavia laskennallisia verovelkoja ei konserniyhtiöillä ole. Konsernitiilin-

päätöksessä on kirjattu yhdistelytoimenpiteistä sekä rahastoiduista arvonkorotuksista ja jaksotuseroista aiheutuvat laskennalliset verovelat ja verosaamiset.

Konsernitiilinpäätöksessä vapaaehtoiset varaukset ja kertynyt poistoero on jaettu laskennallisen verovelan muutokseen ja tilikauden tulokseen sekä laskennalliseen verovelkaan ja omaan pääomaan. Käytetty verokanta on 26 prosenttia.

Vahinkovakuutukseen liittyvä kirjauseriaatteiden muutos

Vuoden 2010 lopussa astui voimaan lakimuutos koskien ns. yhteistakuuerää. Lakisäätöisen tapaturmavakuutuksen ja liikennevakuutuksen osalta vahinkovakuutusyhtiöiden oli ennakolta varauduttava mahdolliseen yhteistavuuteen muodostamalla taseeseen erityinen yhteistakuuerä. Lakimuutos merkitsi sitä, että yhteistakuuerän muodossa tapahtuvasta ennakkovarautumisesta luovuttiin ja vastaisuudessa vahinkovakuutusyhtiöiden ei tarvitse enää varata taseisiinsa yhteistakuuerää.

Lain määräysten mukaisesti yhtiön edeltävän tilikauden lopun yhteistakuuerää vastaavat määrät merkittiin tuotoksi tuloslaskelman kohtaan muut vakuutustekniset tuotot. Tapaturmavakuutuksen 31.12.2010 mennessä karttunut yhteistakuumäärä kirjattiin kuluksi tuloslaskelman kohtaan muut vakuutustekniset kulut ja taseessa jakojärjestelmäsaldoon. Liikennevakuutuksen 31.12.2010 mennessä karttunut yhteistakuuerä kirjattiin tasoitusmäärän muutoksena tuloslaskelmaan ja taseessa tasoitusmäärään.

Vahinkovakuutuksen korvausvastuu

Korvausvastuu sisältää tilivuoden jälkeen yhtiön suoritettavaksi tulevat korvausmäärät, jotka aiheutuvat tilivuonna tai aikaisemmin sattu-

neista vahingoista ja muista vakuutustapahtumista. Yhtiö otti vuonna 2009 käyttöön uudet korvausvastuun laskuperusteet. Perustemuutoksen vaikutuksesta lakisääteisen tapaturmavakuutuksen korvausvastuu aleni vuonna 2009 noin 3 miljoonaa euroa. Omaisuusvakuutuslajien vastuuelva puolestaan kasvoi runsaat 3 miljoonaa euroa, joten vastuuelvan kokonaismäärään ja vahinkosuhteeseen muutoksella ei ollut oleellista vaikutusta. Kaikkien eläkemuotoisten korvausten korvausvastuun laskennassa sovelletaan korkoutusta ja käytetty korkokanta on potilasvakuutuksessa 3,0 prosenttia ja muissa lajeissa 3,5 prosenttia. Muihin korvausvastuun osiin ei sovelleta korkoutusta.

Korvausvastuuseen kuuluu myös erikseen taseessa esitettävä tasoitusmäärä. Tasoitusmäärä on runsasvahinkoisten vuosien varalle laskettu puskuri. Tasoitusmäärän suuruus määräytyy Finanssivalvonnan yhtiölle vahvistamien perusteiden mukaan.

Henkivakuutuksen vastuuelka

Vastuuelkaa laskettaessa noudatetaan sekä vakuutusyhtiölain että sosiaali- ja terveysministeriön ja Finanssivalvonnan määräyksiä ja ohjeita.

Sijoituksien arvonkehitykseen sirottuihin vakuutuksiin (sijoitussidonnaiset vakuutukset) ei liity laskuperustekorkoa. Muiden vakuutusten osalta vastuuelka lasketaan vakuutuskohtaisesti ja käytettävä laskuperustekorko vaihtelee seuraavasti:

- yksilöllisessä henki- ja eläkevakuutuksessa ml. kapitalisaatiosopimukset käytettävä laskuperustekorko on ennen 1.1.1999 alkaneiden sopimusten osalta 4,5 prosenttia ja 1.1.1999 jälkeen alkaneiden osalta 3,5 prosenttia ja 1.3.2003 jälkeen alkaneiden osalta 2,5 prosenttia. Osassa kapitalisaatiosopimuksia laskuperustekorko on 2 prosenttia tai 1 prosentti.

- vapaamuotoisen ryhmäeläkevakuutuksen osalta laskuperustekorko on 3,5 prosenttia. Ennen 1.1.1999 kertyneen vastuuelvan osalta laskuperustekorkomuutoksen (4,25 %:sta 3,5 %:iin) vaikutus on aktivoitu vastuuelkaan ja poistetaan tasaisesti 15 vuoden aikana.
- ennen 1.1.1999 alkaneiden yksilöllisten eläkevakuutusten laskuperustekorko on 4,5 prosenttia. Korkovaatimuksen täyttämiseksi vastuuelkaan on tehty aikaisempina vuosina yhteensä 17 miljoonan euron täydennys, minkä ansiosta vuotuinen tuottovaatimus tälle kannalle on noin 3,5 prosenttia.
- Vuonna 2010 tehtiin eläkevakuutusten laskuperustekorkovaatimuksen täyttämiseksi 8 miljoonan euron täydennys.

Vakuutusmaksuvastuusta on vähennetty ennen 1.1.2010 alkaneiden yksilöllisen eläkevakuutuksen osalta aktivoitu hankintameno. Tämän ns. zillmeroinnin kuoletusaika määräytyy vakuutuskohtaisesti ja on enintään 7 vuotta. Zillmerointi on määrätty siten, että vakuutuksien vastaiset kuorimitukset riittävät kuoletusten tekemiseen tulevaisuudessa.

Kohtuusperiaate

Vakuutusyhtiölain 13 luvun 2 §:n mukaan henkivakuutusyhtiön on noudatettava ns. kohtuusperiaatetta sellaisten vakuutusten kohdalla, joilla on vakuutus sopimuksen mukaan oikeus vakuutusten mahdollisesti tuottamien ylijäämien mukaan jaettavaan lisäetuihin. Tämä periaate edellyttää, että kohtuullinen osa näiden vakuutusten tuottamasta ylijäämästä tulee palauttaa lisäetuina kyseisille vakuutuksille, mikäli vakavaraisuusvaatimukset eivät tätä estä.

Henki-Fennian tavoitteena on antaa ylijäämän jakoon oikeutettujen vakuutusten vakuutussäästöille pitkällä

aikavälillä vähintään riskittömän koron mukainen bruttotuotto. Lisäetujen jakamisessa otetaan huomioon vakuutuksen kesto ja takaisinosto-oikeus. Annettava tuotto määräytyy yhtiön sijoitusten pitkäaikaisen nettotuoton perusteella. Vakuutuksen kokonaiskorolla tarkoitetaan vakuutus sopimuksen laskuperustekorkoa ja kyseiselle sopimukselle hyvitetävää lisäkorkoa. Vakuutukselle hyvitetävän lisäkoron määrässä otetaan huomioon sopimuksen laskuperustekoron taso. Kun yhtiön saama sijoitusten nettotuotto on matala, alennetaan lisäetujen tasoa. Alemman laskuperustekoron omaavien vakuutusten kokonaiskorko voi jäädä silloin alle korkeimman laskuperustekoron. Kun sijoitusten nettotuotto on korkea, alemman laskuperustekoron vakuutukset voivat saada suurempaa kokonaiskorkoa kuin korkeamman laskuperustekoron vakuutukset.

Lisäetujen tasossa pyritään jatkuvuuteen, minkä johdosta sijoitustuotoista syntynyttä ylijäämää voidaan jaksottaa annettavaksi lisäetuina kyseiselle vakuutettujen ryhmälle tulevana vuosina.

Yhtiö pyrkii kilpailukykyisiin lisäetuihin suhteessa muihin vakuutusyhtiöihin ja muihin vähäriskisiin sijoitusmuotoihin.

Lisäetujen tasoa rajoittavat omistajien asettamat pääoman tuotto vaatimukset sekä yhtiön vakavaraisuustavoite. Vakavaraisuustavoite asetetaan sellaiseksi, että kaikki lainsäätäjän edellyttämät vakavaraisuusrajat ylittyvät, ja että yhtiön on mahdollista ottaa riskiä sijoitustoiminnassa siinä määrin, kuin sijoitussuunnitelma edellyttää vuosittain määritellyn tuottotavoitteen saavuttamiseksi.

Henki-Fennian hallitus vahvistaa lisäkoron määrän neljännesvuosittain etukäteen. Tulevien lisäetujen määrää voidaan kuitenkin muuttaa myös kesken vuosineljänneksen, mikäli vakavaraisuus tai yleinen markkinati-

lanne sitä edellyttävät.

Riskihenkivakuutuksissa koh- tuusperiaatetta sovelletaan kuole- mantapausturvien osalta nimetyille vakuutusryhmille korotettujen korva- ussummien muodossa.

Lisäetutavoitteet eivät ole sitovia, eivätkä ne ole osa yhtiön ja vakuutuk- senottajan välistä vakuutussopimus- ta. Lisäetutavoitteet ovat voimassa toistaiseksi, ja yhtiö pidättää itsellään oikeuden lisäetutavoitteiden muutta- miseen.

Konsernitilinpäätös

Fennian konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki sellaiset tytäryhtiöt, joissa emoyhtiöllä on suoraan tai välillisesti yli puolet äänivallasta. Vakuutusosakeyhtiö Henki-Fennia kuuluu konserniin tytäryhtiönä. Henki-Fennian ja sen tytäryhtiöiden yhdis- tely konsernitilinpäätökseen tehdään

Henki-Fennian alakonsernitilinpäätök- sen perusteella. eFennia Oy on Fennian tytäryhtiö (omistusosuus 20 prosenttia, äänioikeus 63,6 prosenttia). Suomen Vahinkotarkastus Oy:stä tuli Fennian tytäryhtiö (omistusosuus 100 prosent- tia) vuonna 2010 tehdyn lisähankinnan jälkeen. Konsernitilinpäätökseen yhdis- tellyt muut tytäryhtiöt ovat kiinteistöyh- tiöitä. Konserniin kuului vuoden 2010 lopussa 31 kiinteistöyhtiötä, joista 17 kuului Henki-Fennian muodostamaan alakonserniin.

Konsernitilinpäätös on laadittu emoyhtiön ja tytäryhtiöiden tuloslaskel- mien, taseiden ja liitetietojen yhdistel- minä, joista on eliminoitu yhtiöiden vä- liset saamiset ja velat, tuotot ja kulut, voitonjako sekä keskinäinen osakeomis- tus. Tuloksesta ja omasta pääomasta erotetaan vähemmistön osuus omaksi eräkseen. Keskinäinen osakeomistus on eliminoitu hankintamenometel-

mää käyttäen. Käyttöomaisuuserille kohdistettu konserniaktiiva poistetaan kyseisen käyttöomaisuuserän pois- tosuunnitelman mukaisesti. Kohdis- tamatta jäänyt konserniliikearvo on loppuun poistettu.

Kiinteistötytäryhtiöiden kirjanpidos- sa osakkeiden hankinta-ajankohtana olleet arvonkorotukset on peruutettu, koska niiden muodostamisperuste on vaikuttanut tytäryhtiön osakkeiden hankintahintaan.

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty osakkuusyhtiöinä pää- omaisuusmenetelmällä yhtiöt, joiden äänivallasta konserni omistaa 20–50 prosenttia. Poikkeuksena ovat omis- tukset (20–50 prosenttia) keskinäisissä asunto- ja kiinteistöosakeyhtiöissä, jotka jätetään yhdistelemättä. Yhdiste- lemättä jättämisellä ei ole merkittävää vaikutusta konsernin tulokseen ja vapaaseen omaan pääomaan.

KONSERNIYHTIÖT 31.12.2010

Fennian konsernitilinpäätökseen sisältyvät uusina tytäryhtiöinä

Suomen Vahinkotarkastus SVT Oy
Kiinteistö Oy Ruosilantie 11
Kiinteistö Oy Tampereen Rautatienkatu 21

Konsernitilinpäätökseen sisältyvät seuraavat tytäryhtiöt

eFennia Oy
Emmelia Oy
Asunto Oy Espoon Myllynkivi
Asunto Oy Helsingin Vattuniemenkuja 8
Asunto Oy Helsingin Viikinportti
Asunto Oy Keravan Jaakonkulma
Asunto Oy Linnankoskenkatu 11
Asunto Oy Oulun Alppilan Ruusu
Kiinteistö Oy Eagle Lahti
Kiinteistö Oy Joensuun Metropol
Kiinteistö Oy Ornant
Kiinteistö Oy Ruosilantie 4-6
Kiinteistö Oy Televisiokatu 1
Kiinteistö Oy Televisiokatu 3

Vakuutusosakeyhtiö Henki-Fennia uudet tytäryhtiöt

Asunto Oy Tampereen Vuoreksen Puistokatu 76
Kiinteistö Oy Espoon Juvankartanontie 5
Kiinteistö Oy Espoon Kiilaniityntie 2

tytäryhtiöt

Asunto Oy Jyväskylän Jontikka
Kiinteistö Oy Espoon Niittyrinne 1
Kiinteistö Oy Kaakkurin Liikekeskus
Kiinteistö Oy Kalevankatu 9
Kiinteistö Oy Koivuhaanportti 1-5
Kiinteistö Oy Mikkelin Hallituskatu 1
Kiinteistö Oy Nevametsä
Kiinteistö Oy Pirkkalan Tuottotie 2
Kiinteistö Oy Sellukatu 5
Kiinteistö Oy Teohypo
Kiinteistö Oy Tuusulan Pakkasraitti 2A
Kiinteistö Oy Vaajakosken Varaslahdentie 6
Kiinteistö Oy Vasaramestari
Kiinteistö Oy Vasaraperän Liikekeskus

Konsernitilinpäätökseen sisältyvät osakkuusyhtiöinä

Uudenmaan Pääomarahasto Oy

Emoyhtiön liitetiedot

TULOSLASKELMAN JA TASEEN LIITETIEDOT

1 000 €	2010	2009
1. Vakuutusmaksutulo		
Vahinkovakuutus		
Ensivakuutus		
Kotimaasta	331 170	338 599
Jälleenvakuutus	378	1 570
Vakuutusmaksutulo ennen jälleenvakuuttajien osuutta	331 548	340 169

2. Vakuutusluokkaryhmäkohtainen tulos

Vakuutusluokkaryhmä	Vuosi	Vakuutusmaksutulo ennen jälleenvakuuttajien osuutta	Vakuutusmaksutuotot ennen jälleenvakuuttajien osuutta	Korvauskulut ennen jälleenvakuuttajien osuutta	Liikekulut ennen jälleenvakuuttajien palkkioita ja voitto-osuuksia	Jälleenvakuuttajien osuus	Vakuutustekninen kate ennen yhteistakuuerän ja tasoitumäärän muutosta
1 000 €							
Lakisääteinen	2010	71 927	71 977	-67 031	-9 160	-422	-4 636
tapaturma	2009	81 955	81 964	-56 645	-8 694	-416	16 209
	2008	87 785	87 836	-83 168	-8 424	-408	-4 164
Muu tapaturma ja sairaus	2010	26 174	25 158	-24 430	-7 760	-82	-7 114
	2009	23 674	22 638	-25 489	-7 247	-80	-10 179
	2008	21 569	20 315	-23 488	-6 692	-78	-9 944
Moottori-ajoneuvovastuu	2010	69 254	69 015	-57 308	-17 553	-326	-6 171
	2009	69 198	69 647	-55 254	-16 938	-1 405	-3 949
	2008	69 730	71 952	-62 981	-16 592	-444	-8 065
Maa-ajoneuvot	2010	58 034	58 577	-44 677	-14 556	-185	-841
	2009	59 151	59 515	-42 784	-14 116	532	3 147
	2008	60 866	59 879	-50 709	-13 614	1 249	-3 194
Palo- ja muu omaisuusvahinko	2010	65 975	65 322	-66 264	-17 072	-2 183	-20 198
	2009	65 097	65 038	-54 335	-16 506	-1 535	-7 338
	2008	64 750	64 000	-49 068	-16 132	-2 134	-3 334
Vastuu	2010	19 221	18 756	-12 905	-3 647	-95	2 108
	2009	19 429	19 275	-8 411	-3 471	-305	7 088
	2008	20 653	20 071	-11 096	-3 315	634	6 295
Muut	2010	20 585	20 277	-10 380	-5 356	-818	3 723
	2009	20 096	20 193	-13 043	-5 062	-928	1 160
	2008	20 257	20 108	-10 517	-4 989	-204	4 397
ENSIVAKUUTUS	2010	331 170	329 083	-282 996	-75 104	-4 112	-33 129
YHTEENSÄ	2009	338 599	338 270	-255 959	-72 035	-4 136	6 139
	2008	345 609	344 161	-291 027	-69 757	-1 385	-18 008
Jälleenvakuutus	2010	378	353	-115	-178	1	61
	2009	1 570	1 544	-1 293	-204	-99	-52
	2008	912	921	-796	-150		-25
YHTEENSÄ	2010	331 548	329 436	-283 111	-75 282	-4 111	-33 068
	2009	340 169	339 814	-257 252	-72 239	-4 236	6 087
	2008	346 522	345 082	-291 824	-69 907	-1 385	-18 033
Yhteistakuuerän muutos	2010						
	2009						-426
	2008						-468
Vakuutustekniset tuotot ja kulut	2010						6 159
Tasoitumäärän muutos	2010						-491
	2009						-31 819
	2008						-3 363
VAKUUTUS-TEKNINEN KATE	2010						-27 400
	2009						-26 158
	2008						-21 863

1 000 €	2010	2009
3. Vakuutusmaksutulosta vähennetyt erät		
Luottotappiot vakuutusmaksusaamisista	2 521	2 699
Jakojärjestelmämaksut	21 907	20 217
Vakuutusmaksuvero	52 069	51 440
Palosuojelumaksu	739	737
Liikenneturvallisuusmaksu	689	689
Työsuojelumaksu	1 247	1 472
	79 172	77 254
4. Liikekulueroittelyt		
Kokonaisliikekulut toiminnoittain		
Maksetut korvaukset	26 837	25 458
Liikekulut	75 149	72 131
Sijoitustoiminnan hoitokulut	2 296	2 174
Muut kulut	246	334
Yhteensä	104 528	100 097
Toimintokohtaiset suunnitelmapoistot		
Maksetut korvaukset	2 617	2 283
Liikekulut	3 943	3 803
Sijoitustoiminnan hoitokulut	171	163
Yhteensä	6 732	6 249
Tuloslaskelman liikekulujen erittely		
Vakuutusten hankintamenot		
Ensivakuutuksen palkkiot	4 236	3 015
Tulevan jälleenvakuutuksen palkkiot ja voitto-osuudet	58	84
Muut vakuutusten hankintamenot	30 979	29 088
Yhteensä	35 272	32 187
Vakuutusten hoitokulut	24 729	25 959
Hallintokulut	15 280	14 092
Menevän jälleenvakuutuksen palkkiot ja voitto-osuudet	-133	-108
Yhteensä	75 149	72 131

1 000 €	2010	2009
5. Erittelyt henkilöstökuluista, henkilöstöstä ja toimielinten jäsenistä		
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	46 508	44 591
Eläkekulut	8 259	7 813
Muut henkilösivukulut	4 068	4 116
Yhteensä	58 835	56 520
Johdon palkat ja palkkiot		
Toimitusjohtaja ja toimitusjohtajan sijainen	678	468
Hallitus	148	134
Hallintoneuvosto	147	147
Yhteensä	973	750
Toimitusjohtajan eläkeikä määräytyy TyEL:in mukaan.		
Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä tilikauden aikana		
Konttorihenkilöstö	547	446
Myyntihenkilöstö	448	540
Yhteensä	995	986
Tilintarkastajan palkkiot		
Tilintarkastus	49	46
Veroneuvonta	14	4
Muut palvelut	1	1
Yhteensä	63	50

1 000 €	2010	2009
6. Sijoitustoiminnan nettotuoton erittely		
Sijoitustoiminnan tuotot		
Tuotot sijoituksista saman konsernin yrityksiin		
Osinkotuotot	120	150
Tuotot kiinteistösijoituksista		
Korkotuotot		
Saman konsernin yrityksiltä	3 056	1 487
Muut tuotot		
Saman konsernin yrityksiltä	232	221
Muilta yrityksiltä	16 629	12 243
	19 917	13 951
Tuotot muista sijoituksista		
Osinkotuotot	5 257	3 087
Korkotuotot	23 595	26 829
Muut tuotot	1 588	1 155
	30 440	31 071
Yhteensä	50 477	45 173
Arvon alentumisten palautukset	4 455	19 225
Myyntivoitot	42 515	26 709
YHTEENSÄ	97 448	91 106
Sijoitustoiminnan kulut		
Kulut kiinteistösijoituksista		
Saman konsernin yrityksille	-7 933	-3 246
Muille yrityksille	-3 164	-3 128
	-11 097	-6 374
Kulut muista sijoituksista	-2 136	-1 904
Korkokulut ja muut vieraan pääoman kulut		
Muille yrityksille	-355	-529
	-355	-529
Yhteensä	-13 588	-8 807
Arvon alentumiset ja poistot		
Arvon alentumiset	-1 917	-11 337
Rakennusten suunnitelmapoistot	-2 094	-2 003
	-4 012	-13 341
Myyntitappiot	-14 092	-5 712
YHTEENSÄ	-31 691	-27 860
Sijoitustoiminnan nettotuotto tuloslaskelmassa	65 757	63 246

1 000 €	Sijoitukset 31.12.2010			Sijoitukset 31.12.2009		
	Jäljellä oleva hankintameno	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo	Jäljellä oleva hankintameno	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
7. Sijoitusten käypä arvo ja arvostusero						
Kiinteistöisijoitukset						
Kiinteistöt	23 674	35 889	63 654	25 148	37 816	63 652
Kiinteistöosakkeet saman konsernin yrityksissä	70 652	70 652	76 416	51 595	51 595	54 595
Kiinteistöosakkeet omistusyhteisyriksissä	7 108	7 158	9 338	7 612	7 663	9 842
Muut kiinteistöosakkeet	3 529	3 822	4 988	3 238	3 531	4 732
Lainasaamiset saman konsernin yrityksiltä	120 999	120 999	120 999	95 208	95 208	95 208
Sijoitukset saman konsernin yrityksissä						
Osakkeet ja osuudet	25 982	25 982	38 626	25 179	25 179	32 675
Sijoitukset omistusyhteisyriksissä						
Osakkeet ja osuudet	-	-	-	422	422	422
Muut sijoitukset						
Osakkeet ja osuudet	368 687	368 687	430 604	340 528	340 528	387 099
Rahoitusmarkkinavälineet	479 848	479 848	485 035	497 435	497 435	509 276
Kiinnelainasaamiset	3 939	3 939	3 939	1 120	1 120	1 120
Muut lainasaamiset	16 325	16 325	16 325	9 556	9 556	9 556
Jälleenvakuutustalletesaamiset	26	26	26	47	47	47
	1 120 769	1 133 327	1 249 949	1 057 088	1 070 098	1 168 224
Rahoitusmarkkinavälineiden jäljellä oleva hankintameno sisältää korkotuotoiksi tai niiden vähennykseksi jaksotettua nimellisarvon ja hankintahinnan erotusta						
	-3 420			26		
Kirjanpitoarvo sisältää						
Tuloutettuja arvonkorotuksia		11 573			12 025	
Muita arvonkorotuksia		986			986	
		12 558			13 011	
Arvostusero (käyvän arvon ja kirjanpitoarvon erotus)						
			116 623			98 126
Ei-suojaavien johdannaisten arvostusero						
			11			1 394

Kiinteistösijoitusten muutokset
1.1.2010–31.12.2010

1 000 €	Kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet	Lainasaamiset saman konsernin yrityksiltä
8. Kiinteistösijoitukset		
Hankintameno 1.1.	114 649	95 208
Lisäykset	20 117	36 415
Vähennykset	-936	-10 624
Hankintameno 31.12.	133 830	120 999
Kertyneet poistot 1.1.	-31 469	
Tilikauden poistot	-2 094	
Kertyneet poistot 31.12.	-33 563	
Arvonalentumiset 1.1.	-4 111	
Tilikauden arvonalentumiset	-280	
Arvonalentumisten palautukset	110	
Arvonalentumiset 31.12.	-4 281	
Arvonkorotukset 1.1.	21 535	
Arvonkorotukset 31.12.	21 535	
Kirjanpitoarvo 31.12.	117 521	120 999
Omassa käytössä olevat kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet:		
Jäljellä oleva hankintameno	12 580	
Kirjanpitoarvo	13 074	
Käypä arvo	15 696	

Muutokset saman konsernin
yrityksissä ja omistusyhteisyryityksissä
1.1.2010–31.12.2010

1 000 €	Osakkeet ja osuudet saman konsernin yrityksissä	Osakkeet ja osuudet omistusyhteis- yrityksissä
9. Sijoitukset saman konsernin yrityksissä ja omistusyhteisyryityksissä		
Hankintameno 1.1.	25 179	422
Lisäykset	381	-
Siirrot erien välillä	422	-422
Hankintameno 31.12.	25 982	-
Kirjanpitoarvo 31.12.	25 982	-

1 000 €	2010	2009
10. Muut sijoitukset		
Muut lainasaamiset eriteltynä vakuuden mukaan		
Muu vakuus	16 325	9 556
	16 325	9 556
11. Saamiset		
Muut saamiset		
Saman konsernin yrityksiltä	983	5 780

1 000 €	Osuus kaikista osakkeista %	Kirjanpitoarvo 31.12.2010	Käypä arvo 31.12.2010
12. Omistukset muissa yrityksissä			
Muut sijoitukset			
Osakkeet ja osuudet, kotimaiset			
Aloitusrahasto Vera Oy	0,6791	500	500
Amer Sports Oyj, sarja A	0,0153	143	194
Elisa Oyj	0,0083	209	224
Eläke-Fennia, keskinäinen vakuutusyhtiö		1 689	1 689
European Batteries Oy, B-sarja	9,1241	1 250	1 250
Fortum Oyj	0,0117	1 791	2 349
K III Sweden AB - C	3,0800	536	565
Kemira Oyj	0,0143	225	259
Kesko Oyj, sarja B	0,0178	340	416
Kone Oyj, sarja B	0,0081	544	748
Konecranes Oyj	0,0202	337	387
Kytäjä Golf Oy	4,3750	840	840
Metso Oyj	0,0118	497	741
Nokia Oyj	0,0070	2 015	2 015
Nokian Renkaat Oyj	0,0118	316	413
Outokumpu Oyj, sarja A	0,0079	200	200
Outotec Oyj	0,0168	230	356
Panostaja Oyj	4,3726	2 398	3 167
Pohjola Bank Oyj, sarja A	0,0097	197	219
Sampo Oyj, sarja A	0,0091	880	1 021
Stockmann Oyj Abp, sarja B	0,0168	163	192
Stora Enso Oyj, sarja R	0,0168	656	791
Terveysrahasto Oy, B-osake	3,1405	639	783
UPM-Kymmene Oyj	0,0091	506	622
Uudenmaan Pääomarahasto Oy	13,7094	2 000	2 000
YIT Oyj	0,0174	329	411
Ulkomaiset osakkeet, noteeratut			
Espanja			
Telefonica S.A.	0,0013	1 006	1 103
Iso-Britannia			
Royal Dutch Shell Plc	0,0014	1 017	1 251

1 000 €	Osuus kaikista osakkeista %	Kirjanpitoarvo 31.12.2010	Käypä arvo 31.12.2010
Ranska			
GDF Suez	0,0018	981	1 074
Ruotsi			
Nordea Bank AB FRD	0,0009	262	299
TeliaSonera AB	0,0015	354	404
Sijoitusrahasto-osuudet			
Aberdeen Asia Pacific Fund A2		696	1 591
Aberdeen Indirect Property Partners		1 024	1 024
Aktia America B		2 520	2 750
Aktia Emerging Market Local Currency Bond+ D		8 308	9 078
BGF European Fund A2		4 335	4 960
Bluebay Emerging Market Local Currency Bond I USD		12 500	13 129
Bluebay Emerging Market Bond Fund R		13 323	17 951
Bluebay Emerging Market Corporate Bond Fund		4 500	4 842
Bluebay High Yield Bond Fund R		24 839	36 993
Brevan Howard Fund Class B		1 800	3 150
Cognis I Fund Class B Series 1		1 050	1 050
CRM US Equity Opportunities - Class S USD		11 811	11 905
DB X-trackers DJ Euro Stoxx 50 ETF		3 704	3 895
Eaton Vance Emerald - US Value Fund A2		2 054	2 168
Eaton Vance Emerald PPA Emerging Markets Equity Fund		9 980	11 771
Enter Select		4 600	4 615
EPI Baltic I Oy		397	397
eQ Pikkujättiläiset 2 (Kasvu)		675	1 937
eQ Suomiliiga 1 K		830	830
Fidelity Active Strategy - Europe Fund		2 100	2 620
Fidelity China Focus		985	1 401
Fidelity European High Yield A Acc Euro		20 949	27 006
FIM Brazil		1 203	2 541
FIM Euro High Yield		4 000	4 004
FIM Fenno		5 243	6 322
FIM Russia		3 429	4 176
FIM Visio		1 987	1 987
Fourton Odysseus		2 024	3 125
GS Global Emerging Markets Debt Portfolio		7 064	12 310
Handelsbanken Eurooppa Selective A I		4 937	4 937
Handelsbanken Pohjoismaat Selective A I		5 000	5 013
ICECAPITAL European Stock Index B		1 941	1 941
ICECAPITAL Global Utilities & Energy B		1 500	2 946
iShares MSCI Bric Index Fund		2 167	2 573
iShares Russell 2000 Value Fund ETF		2 844	2 982
JPM US Select 130/30 A acc-USD		6 542	7 683
JPMF Emerging Markets Equity A (acc)-USD		8 283	9 622
Kauppakeskuskiint. FEA Ky		14 730	14 730
Limited Life Credit Opportunity AX EUR		10 000	10 909
Lyxor ETF DJ Turkey Titans 20		1 203	1 209
Market Vectors Rare Earth Strategic Metals		988	988
Market Vectors Russia ETF		718	1 132
Montanaro European Smaller Companies-EUR		2 025	2 235
Muzinich Funds - Americayield Fund Hedged Acc		2 000	2 171
Odin Finland II		2 283	2 758
OP-High Yield A		4 006	4 010
Powershares QQQ (Nasdaq 100 Index)		1 791	2 324
Schroder ISF US Small & Mid-Cap Equity		2 427	3 088

1 000 €	Kirjanpitoarvo 31.12.2010	Käypä arvo 31.12.2010
SEB European Equity Small Caps	4 710	5 758
SEB Gyllenberg Finlandia B	993	993
SEB Gyllenberg Money Manager A	7 078	7 099
SEB Gyllenberg Money Manager Plus BI	11 645	12 817
SEB Gyllenberg Small Firm B	1 161	1 469
SEB Multi-Manager Currency IC Fund	1 954	1 954
Seligson & Co Rahamarkkinarahasto A	1 160	1 162
Seligson kehittyvät markkinat rahasto (instituutio sarja)	1 000	1 005
Sponda Fund I Ky	5 847	5 847
SPYDR Standard & Poors 500 Index Ser.1 Standard	10 831	11 744
Stone Harbor High Yield Bond Fund I - EUR A	7 297	8 006
TT International European Equity Fund Class D	4 366	4 766
Vanguard Emerging Markets ETF	12 647	13 997
William Blair US All Cap Growth Fund D	9 656	9 738
Pääomarahastot		
Access Capital LP		1 516
Auda Capital III L.P.	1 387	1 387
Duke Street Capital VI LP	1 933	1 933
Euro Choice IV GB Limited	554	554
Fennia Avainrahasto Ky	1 628	1 628
MB Equity Fund III Ky	987	1 254
MB Equity Fund IV Ky	652	652
Nokia Venture Partners II L.P.	388	388
Partners Group European Buyout	2 487	2 487
Partners Group European Mezzanine	2 001	2 092
Permira Europe II LP2	1 471	1 471
Permira Europe IV LP2	1 023	1 023
Selected Mezzanine Funds I Ky	2 963	2 963
Selected Private Equity Funds I Ky	1 422	1 422
Teknoventure Rahasto III Ky	921	921
The First European Fund Investments UK Ltd Partnership	940	940
The Triton Fund I L.P.	353	353
The Triton Fund II L.P.	1 291	1 291
The Triton Fund III L.P.	2 706	2 706
Muut	6 872	8 009
	368 687	430 604

1 000 €	Muut pitkä- vaikutteiset menot	Ennako- maksut	Koneet ja kalusto	Yhteensä
13. Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden muutokset				
Hankintameno 1.1.2010	30 623	3 789	15 329	49 741
Edellisenä vuonna loppuun poistetut	-1 993		-898	-2 891
Lisäykset	4 681	8 892	2 393	15 966
Vähennykset	-	-3 078	-1 438	-4 516
Hankintameno 31.12.2010	33 311	9 603	15 386	58 300
Kertyneet poistot 1.1.2010	-15 043	-	-7 840	-22 883
Edellisenä vuonna loppuun poistetut	1 993		898	2 891
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	-	-	975	975
Tilikauden poistot	-4 655	-	-2 077	-6 732
Kertyneet poistot 31.12.2010	-17 705	-	-8 043	-25 749
Kirjanpitoarvo 31.12.2010	15 606	9 603	7 342	32 551

1 000 €	2010	2009
14. Vakavaraisuustunnusluvut		
Toimintapääoma		
Oma pääoma ehdotetun voitonjaon vähentämisen jälkeen	194 819	166 340
Tilinpäätössiirtojen kertymä	2 149	2 223
Omaisuuksien käypien arvojen ja taseen kirjanpitoarvojen välinen arvostusero	116 633	99 520
Aktivoidut aineettomat hyödykkeet	-25 209	-19 369
Muut erät	-3 158	-3 048
	285 235	245 666
Vakuutusyhtiölain 11 luvun 7 §:n toimintapääoman vähimmäismäärä	67 366	67 366
Runsasvahinkoisten vuosien varalle vakuutustekniseen vastuovelkaan sisältyvä tasoitusmäärä	217 222	216 730
Tasoitusmäärä suhteessa täyteen määräänsä %	60%	57%
Vastuunkantokyky prosentteina eli toimintapääoma ja tasoitusmäärä suhteessa omalla vastuulla oleviin vakuutusmaksutuottoihin 12 edeltävältä kuukaudelta (%)		
- vuodelta 2010	155%	
- vuodelta 2009	138%	
- vuodelta 2008	101%	
- vuodelta 2007	126%	
- vuodelta 2006	127%	

1 000 €	2010	2009
15. Velat		
Muut velat		
Saman konsernin yrityksille	830	746
16. Oma pääoma		
Sidottu		
Pohjarahasto 1.1. / 31.12.	4 339	
Takuupääoma 1.1. / 31.12.	3 364	
Arvonkorotusrahasto 1.1. / 31.12.	885	
Sidottu yhteensä	8 587	
Vapaa		
Varmuusrahasto 1.1.2010	121 792	
Siirto edellisen tilikauden voitosta	35 901	
Varmuusrahasto 31.12.2010	157 694	
Hallituksen käyttövarat 1.1. / 31.12.	59	
Edellisten tilikausien voitto	35 901	
Siirto varmuusrahastoon	-35 901	
Edellisten tilikausien voitto	-	
Tilikauden voitto	28 479	
Vapaa yhteensä	186 232	
Oma pääoma yhteensä	194 819	
Arvonkorotusrahaston erittely 31.12.2010		
Sijoitusomaisuuden arvonkorotukset	458	
Käyttöomaisuuden arvonkorotukset	426	
	885	
Laskelma voitonjakokelpoisista varoista 31.12.2010		
Tilikauden voitto	28 479	
Varmuusrahasto	157 694	
Hallituksen käyttövarat	59	
	186 232	

1 000 €	2010	2009
17. Vakuudet ja vastuusitoumukset		
Omasta puolesta annetut		
Johdannaissopimuksista johtuva vastuu		
Korkojohdannaiset		
Termiini- ja futuurisopimukset		
Kohde-etuuden arvo	100 213	104 440
Käypä arvo	-163	1 394
Valuuttajohdannaiset		
Termiini- ja futuurisopimukset		
Kohde-etuuden arvo	12 943	23 572
Käypä arvo	11	-417
Ei-suojaavien johdannaissopimusten negatiiviset arvostuserot käsitellään kirjanpidossa tulosvaikutteisesti.		
Johdannaiskaupan vakuudeksi annetut arvopaperit	2 503	4 012
Leasing- ja vuokravastuut	4 499	5 272
Pantit	180	-
Muut vastuusitoumukset		
Arvonlisäverotuksen ryhmäkisteröintiin liittyen yhtiö on muiden Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varman verovelvollisuusryhmän jäsenten kanssa yhteisvastuullisesti vastuussa ryhmän tilitettävistä arvonlisäveroista		
Saman konsernin yritykset	222	274
Muut yritykset	-5 671	-2 858
Kiinteistöinvestointien ALV:n 120 §:n mukainen tarkistusvastuu	151	254
Sijoitussitoumukset		
Sitouduttu merkitsemään pääomarahastojen osuuksia	40 135	49 323

18. Lähipiirilainat ja -liiketoimet

Yhtiö on myöntänyt 6.000.000 euroa rahalainoja vakuutusyhtiön lähipiiriin kuuluville.

Yhtiöllä ei ole vastuita eikä vastuusitoumuksia vakuutusyhtiön lähipiiriin kuuluville.

Yhtiöllä ei ole lähipiiriliiketoimia, jotka olisi tehty muita kuin tavanomaisia kaupallisia ehtoja noudattaen.

Konsernia koskevat liitetiedot

Fennian konsernitilinpäätöksestä on saatavissa jäljennös yhtiön pääkonttorista osoitteesta Televisiokatu 1, Helsinki.

Tunnusluvut

KONSERNIN TULOSANALYYSI (M€)	2006	2007	2008	2009	2010
Vahinkovakuutus					
Vakuutusmaksutuotot	314	317	335	334	324
Korvauskulut	-271	-290	-284	-256	-282
Liikekulut	-65	-65	-68	-72	-75
Muut vakuutustekniset tuotot ja kulut	0	0	0	0	6
Vakuutustekninen kate ennen tasoitusmäärän muutosta	-22	-39	-19	6	-27
Sijoitustoiminnan tuotot ja kulut					
sekä arvonkorotukset	48	49	-12	62	66
Muut tuotot ja kulut	0	1	1	1	0
Osuus osakkuusyritysten voitosta	0	0	0	0	1
Liikevoitto/-tappio	27	11	-30	68	40
Tasoitusmäärän muutos	-5	13	-3	-32	0
Vahinkovakuutuksen voitto/tappio ennen satunnaisia eriä	22	24	-34	37	39
Henkivakuutus					
Vakuutusmaksutulo	70	63	54	70	60
Sijoitustoiminnan tuotot ja kulut					
sekä arvonkorotukset ja niiden oikaisut	57	40	-84	91	81
Maksetut korvaukset	-74	-55	-76	-53	-51
Vastuvelan muutos ennen lisäetuja					
ja tasoitusmäärän muutosta	-31	-32	87	-84	-62
Liikekulut	-7	-7	-7	-7	-8
Muut vakuutustekniset tuotot		8			
Vakuutustekninen tulos ennen lisäetuja ja tasoitusmäärän muutosta	15	16	-25	16	20
Muut tuotot ja kulut	0	0	0		
Liikevoitto/-tappio	15	16	-25	16	20
Tasoitusmäärän muutos	-1	-1	-1	0	-1
Lisäedut	-7	-6	0	-4	-4
Henkivakuutuksen voitto/tappio ennen satunnaisia eriä	8	9	-26	12	15
Satunnaiset tuotot	-	-	-	-	-
Satunnaiset kulut	-	-	-	-	-
Voitto/tappio ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	30	33	-60	48	54
Tuloverot ja muut välittömät verot	-7	-8	-1	-3	-11
Vähemmistöosuudet	-3	-3	10	-5	-6
Konsernin voitto/tappio tilikaudelta	20	22	-50	41	37

TUNNUSLUVUT		2006	2007	2008	2009	2010
Konsernin tunnusluvut						
Liikevaihto	M€	497	486	309	567	540
Vakuutusmaksutulo	M€	397	393	401	410	392
Liikevoitto/-tappio	M€	41	27	-55	84	59
Voitto/tappio ennen satunnaiseriä, varauksia ja veroja	M€	30	33	-60	48	54
Kokonaistulos	M€	42	15	-87	172	75
Vakavaraisuuspääoma	M€	454	451	362	529	583
Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä		962	990	1 038	1 067	1 087
Vahinkovakuutuksen tunnusluvut						
Vakuutusmaksutulo	M€	327	330	347	340	332
Vahinkosuhte	%	86,4	91,7	85,0	76,6	87,0
Vahinkosuhte ilman perustekorkokulua	%	82,7	87,8	81,0	72,5	82,9
Liikekulusuhte	%	20,5	20,4	20,4	21,6	23,2
Yhdistetty kulusuhte	%	106,9	112,1	105,4	98,2	110,2
Yhdistetty kulusuhte ilman perustekorkokulua	%	103,2	108,3	101,4	94,1	106,0
Liikevoitto/-tappio	M€ *	27	11	-30	68	40
Kokonaistulos	M€	27	9	-62	129	56
Kokonaispääoman tuotto	%	3,6	1,8	-4,1	11,2	5,0
Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvoin	M€	49,3	48,2	-43,5	123,3	82,9
tuotto sitoutuneelle pääomalle	%	4,7	4,3	-3,8	11,5	6,8
Toimintapääoma	M€	204	218	153	246	285
Tasoituserä	M€	195	182	185	217	217
Vakavaraisuuspääoma	M€	399	400	338	462	502
vastuuelasta	%	55,8	51,9	42,1	57,4	60,3
Vastuunkantokyky	%	126,9	126,3	101,1	138,5	155,0
Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä		892	910	954	986	995
Henkivakuutuksen tunnusluvut						
Vakuutusmaksutulo	M€	70	63	55	70	60
Liikekustannus kuormitustulosta	% *	102,1	89,6	90,0	99,1	105,2
Liikevoitto/-tappio	M€ *	15	16	-25	16	20
Kokonaistulos	M€	13	11	-38	43	24
Kokonaispääoman tuotto	%	5,5	6,4	-3,5	11,0	7,6
Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvoin	M€	25	27	-27	60	43
tuotto sitoutuneelle pääomalle	%	4,9	4,6	-4,4	10,7	7,2
Toimintapääoma	M€	89	91	48	88	106
Tasoituserä	M€	3	4	5	5	6
Vakavaraisuuspääoma	M€	93	95	52	93	112
Vakavaraisuusaste	%	18,2	16,1	9,4	16,0	18,5
Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä		26	27	29	31	42

* Konsernitilinpäätöksen mukaiset tunnusluvut

Sijoitusjakauma (käyvin arvo)

	2010		2009		2008		2007		2006	
	M€	%	M€	%	M€	%	M€	%	M€	%
Lainasaamiset ¹⁾	20,3	1,6	10,7	0,9	4,8	0,5	18,4	1,7	20,5	1,9
Joukkovelkakirjalainat ^{1), 2)}	586,0	46,5	655,4	55,6	556,1	52,2	605,6	55,4	589,4	55,9
<i>*sisältää korkorahastoja</i>	150,4	11,9	164,6	14,0	107,4	10,1	96,8	8,8	81,7	7,8
Muut rahoitusmarkkinavälineet ja talletukset ^{1), 2), 3)}	72,2	5,7	70,7	6,0	201,9	18,9	112,5	10,3	69,3	6,6
<i>*sisältää korkorahastoja</i>	21,1	1,7	49,8	4,2	57,0	5,3	39,8	3,6	32,3	3,1
Osakkeet ja osuudet	269,5	21,4	173,5	14,7	109,8	10,3	171,7	15,7	197,5	18,7
Kiinteistösijoitukset ⁴⁾	297,4	23,6	249,6	21,2	152,6	14,3	109,0	10,0	113,2	10,7
<i>*sisältää sijoitusrahastoja ja yhteissijoitusyrityksiä</i>	22,0	1,7	21,6	1,8	22,0	2,1	12,3	1,1	4,1	0,4
Muut sijoitukset	15,4	1,2	19,6	1,7	40,6	3,8	76,6	7,0	64,1	6,1
Sijoitukset yhteensä	1 260,7	100,0	1 179,5	100,0	1 065,8	100,0	1 093,8	100,0	1 054,0	100,0
Jvk-salkun modifioitu duraatio	3,34		2,79		3,83		4,01		4,05	

¹⁾ Sisältää kertyneet korot.

²⁾ Korkorahastoista pitkän koron rahastot sisältyvät joukkovelkakirjalainoihin ja lyhyen koron rahastot muihin rahoitusmarkkinavälineisiin.

³⁾ Sisältää taseen sijoituksiin kuuluvat talletukset.

⁴⁾ Sisältää niiden sijoitusrahastojen osuudet ja sijoitukset niihin rinnastettaviin yhteissijoitusyrityksiin, jotka sijoittavat kiinteistöihin ja kiinteistöyhteisöihin.

Sijoitustoiminnan nettotuottoerittely

	2010 M€	2009 M€	2008 M€	2007 M€	2006 M€
Suorat nettotuotot	36,9	36,4	39,3	43,1	35,5
Lainasaamiset	1,0	0,4	0,4	0,4	0,4
Joukkovelkakirjalainat ¹⁾	22,0	20,9	22,5	21,2	16,6
Muut rahoitusmarkkinavälineet ja talletukset	0,5	5,5	6,7	4,4	2,3
Osakkeet ja osuudet ¹⁾	4,2	1,5	2,1	9,8	10,9
Kiinteistösijoitukset	10,7	9,1	9,1	6,9	5,2
Muut sijoitukset ¹⁾	0,1	0,1	-0,4	1,9	1,7
Sijoituslajeille kohdistamattomat tuotot, kulut ja liikekulut	-1,6	-1,2	-1,1	-1,4	-1,6
Arvonmuutokset kirjanpidossa ¹⁾	28,9	26,9	-51,0	6,2	13,1
Osakkeet ja osuudet ¹⁾	11,5	9,1	-26,9	11,6	12,1
Joukkovelkakirjalainat ¹⁾	18,8	23,0	-19,4	-9,0	0,9
Kiinteistösijoitukset	-1,1	-7,0	-4,9	3,9	0,1
Muut sijoitukset ¹⁾	-0,3	1,7	0,2	-0,4	0,0
Sijoitustoiminnan nettotuotot kirjanpidossa	65,8	63,2	-11,7	49,3	48,7
Arvostuserojen muutos ²⁾	17,1	60,1	-31,8	-1,1	0,6
Osakkeet ja osuudet	21,2	7,4	-29,5	-2,0	5,3
Joukkovelkakirjalainat	-6,8	51,2	-3,7	-2,6	-8,6
Kiinteistösijoitukset	4,7	1,8	8,6	-1,9	1,3
Muut sijoitukset	-2,0	-0,3	-7,2	5,4	2,6
Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvo	82,9	123,3	-43,5	48,2	49,3
Johdannaisten osuus sijoitustoiminnan nettotuotoista	-12,3	-0,5	-0,8	1,0	1,5

¹⁾ Myyntivoitot ja tappiot sekä muut kirjanpidon arvonmuutokset

²⁾ Taseen ulkopuoliset arvonmuutokset

³⁾ Ryhmittelyä on muutettu johdannaisten osalta. Vuoden 2009 osalta vertailutiedot on muutettu vastaaviksi.

Sijoitustoiminnan nettotuotto sitoutuneelle pääomalle 1.1.–31.12.2010

	Sijoitustoiminnan nettotuotot käyvin arvoin ¹⁾		Tuotto-% sitoutuneelle pääomalle				
	M€	M€					
	2010	2010	2010	2009	2008	2007	2006
Lainasaamiset	1,0	14,8	6,5	7,5	9,1	2,1	1,9
Joukkovelkakirjalainat ³⁾	34,0	671,9	5,1	16,4	-0,1	1,8	1,5
<i>*josta korkorahastoja</i>	19,0	166,1	11,4	40,4	-18,7	2,2	6,7
Muut rahoitusmarkkinavälineet ja talletukset ³⁾	0,9	48,2	1,8	3,8	4,6	3,9	2,8
<i>*josta korkorahastoja</i>	0,5	29,7	1,8	5,8	2,5	3,6	2,9
Osakkeet ja osuudet	36,9	197,3	18,7	15,6	-32,6	10,6	15,1
Kiinteistösijoitukset ⁴⁾	14,3	258,9	5,5	2,1	9,7	8,7	6,0
<i>*josta sijoitusrahastoja ja yhteissijoitusyhtiöitä</i>	1,4	21,4	6,6	-11,1	-16,1	8,8	4,0
Muut sijoitukset	-2,6	22,5	-11,4	4,3	-16,2	7,3	8,9
Sijoitukset yhteensä	84,4	1 213,6	7,0	11,6	-3,7	4,5	4,9
Sijoituslajeille kohdistamattomat tuotot, kulut ja liikekulut	-1,6						
Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvoin	82,9	1 213,6	6,8	11,5	-3,8	4,3	4,7

¹⁾ Sijoitustoiminnan nettotuotot käyvin arvoin = Raportointikauden lopun ja alun markkina-arvojen muutos - kauden aikana tapahtuneet kassavirrat. Kassavirralla tarkoitetaan ostojen / kulujen ja myyntien / tuottojen erotusta.

²⁾ Sitoutunut pääoma = Markkina-arvo raportointikauden alussa + päivittäin / kuukausittain aikapainotetut kassavirrat.

³⁾ Sisältää ko. sijoituksiin tilastoitavien korkorahastojen tuotot.

⁴⁾ Sisältää kiinteistösijoituksiin tilastoitavien sijoitusrahastojen ja yhteissijoitusyhtiöiden tuotot.

Tunnuslukujen laskentakaavat

YLEISET TUNNUSLUVUT

Liikevaihto =

Vahinkovakuutuksen liikevaihto

- + vakuutusmaksutuotot ennen jälleenvakuuttajien osuutta
- + sijoitustoiminnan nettotuotto tuloslaskelmassa
- + muut tuotot

Henkivakuutuksen liikevaihto

- + vakuutusmaksutulo ennen jälleenvakuuttajien osuutta
- + sijoitustoiminnan nettotuotto tuloslaskelmassa
- + muut tuotot

Kokonaistulos = liikevoitto (tappio) +/- taseen ulkopuolisten arvostuserojen muutos

Kokonaispääoman tuotto käyvin arvoon (%) =

- +/- liikevoitto tai tappio
- + rahoituskulut
- + perustekorkokulu
- +/- sijoitusten arvostuserojen muutos
- + taseen loppusumma
- sijoitussidonnaisten vakuutusten vastuovelka
- +/- sijoitusten arvostuserot

Tunnusluvun jakaja lasketaan tilikauden ja edellisen tilikauden taseen mukaisten arvojen keskiarvona.

Henkivakuutuksessa perustekorkokululla tarkoitetaan vakuutuksille vuoden aikana hyvitettyä takuukorkoa lisättynä/vähennettynä mahdollisilla takuukoron täydennysvastuun muutoksilla.

Vahinkovakuutuksessa perustekorkokululla tarkoitetaan diskontatun korvausvastuun purkautumisen vaikutusta yhtiön korvauskuluun sen diskontatessa pääomamuotoiset eläkkeet. Se lasketaan kertomalla vuoden alun diskontattu korvausvastuu edellisen vuoden lopussa käytetyllä perustekorolla.

Sijoitustoiminnan nettotuotto sitoutuneelle pääomalle käyvin arvoon (%)

Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvoon suhteessa sitoutuneeseen pääomaan lasketaan sijoituslajeittain ja sijoitusten yhteismäärälle ottaen huomioon kauden aikana tapahtuneet kassavirrat.

Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä = Tunnusluku lasketaan keskiarvona kalenterikuukausien lopussa lasketuista henkilökunnan lukumääristä.

VAHINKOVAKUUTUS

Vakuutusmaksutulo = vakuutusmaksutulo ennen jälleenvakuuttajien osuutta.

Vahinkosuhte % =

$$\frac{\text{korvauskulut}}{\text{vakuutusmaksutuotot}}$$

Vahinkosuhte (ilman perustekorkokulua) % =

$$\frac{\text{korvauskulut (ilman perustekorkokulua)}}{\text{vakuutusmaksutuotot}}$$

Liikekulusuhde % =

$$\frac{\text{liikekulut}}{\text{vakuutusmaksutuotot}}$$

Tunnusluvut lasketaan jälleenvakuuttajien osuuden jälkeen.

Yhdistetty kulusuhde % = vahinkosuhte + liikekulusuhde

Yhdistetty kulusuhde (ilman perustekorkokulua) % =
 vahinkosuhte (ilman perustekorkokulua) + liikekulusuhde

Toimintapääoma ks. laskelma liitetiedoissa

Vakavaraisuuspääoma = toimintapääoma + tasoitusmäärä + vähemmistöosuus

Vakavaraisuuspääoma vastuuelasta % =

$$\frac{\text{vakavaraisuuspääoma}}{\text{+ vakuutustekninen vastuuelka} - \text{tasoitusmäärä}}$$

Vakuutustekninen vastuuelka lasketaan jälleenvakuuttajien osuuden jälkeen.

Vastuunkantokyky % =

$$\frac{\text{vakavaraisuuspääoma}}{\text{vakuutusmaksutuotot}}$$

Vakuutusmaksutuotot lasketaan kahdeksatoista edeltävältä kuukaudelta jälleenvakuuttajien osuuden jälkeen.

HENKIVAKUUTUS

Vakuutusmaksutulo = vakuutusmaksutulo ennen jälleenvakuuttajien osuutta

Liikekustannussuhde (% kuormitustulosta) =
 + liikekulut ennen vakuutusten aktivoitujen hankintamenojen muutosta
 +
$$\frac{\text{korvausten selvittelykulut}}{\text{kuormitustulo}}$$

Toimintapääoma ks. laskelma liitetiedoissa

Vakavaraisuuspääoma = toimintapääoma + tasoitusmäärä + vähemmistöosuus

Vakavaraisuusaste (%) =

$$\frac{\text{vakavaraisuuspääoma}}{\text{+ vakuutustekninen vastuuelka} - \text{tasoitusmäärä} - 75\% \text{ sijoitussidonnaisten vakuutusten vastuuelka}}$$

Vakuutustekninen vastuuelka lasketaan jälleenvakuuttajien osuuden jälkeen.

Riskit ja riskienhallinta

Riskienhallinnan yleiset periaatteet

Fennian riskienhallinnan lähtökohtana on hallituksen vahvistama riskienhallintapolitiikka.

Riskienhallinnalla osana sisäistä valvontaa tarkoitetaan liiketoiminnasta aiheutuvien ja siihen olennaisesti liittyvien riskien tunnistamista, arviointia, rajoittamista ja valvontaa. Riskienhallinnan tehtävänä on tunnistaa ne uhat ja mahdollisuudet, jotka vaikuttavat Fennian strategian toteutumiseen. Riskienhallinnan tavoitteena on turvata strategiassa ja toimintasuunnitelmissa asetettujen tavoitteiden saavuttaminen ja varmistaa, että yhtiöiden ottamat riskit ovat oikeassa suhteessa riskinkantokykyyn.

Riskillä tarkoitetaan mitä tahansa tapahtumaa, joka painaa yhtiön taloudellisen suorituskyvyn alle odotetun. Fennian käyttämässä riskijaottelussa riskit jaetaan yksi- ja kaksipuolisiin riskeihin. Yksipuoleiset riskit ovat riskejä, joihin liittyy vain tappionvaara ja joita pyritään välttämään tai minimoimaan. Näitä ovat operatiiviset riskit ja ulkoiset uhkatekijät. Kaksipuoliset riskit ovat riskejä, joita ottamalla pyritään tekemään tulosta. Näitä ovat vakuustoitiminnan ja sijoitustoiminnan riskit kuten myös strategiset riskit.

Riskienhallinnan organisointi

Vastuu sisäisen valvonnan järjestämisestä on yhtiön hallituksella. Fennian riskienhallinnan perustana toimii hallituksessa vuosittain käsitelty riskienhallintasuunnitelma. Riskienhallinnan johtoryhmä koordinoi ja ohjaa riskienhallinnan ylläpito- ja kehittä-

mistyötä. Liiketoiminnoista riippumaton sisäinen tarkastus seuraa ja arvioi sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan riittävyttä.

Fennia-konsernin tasolla on huomioitava riskien yhteisvaikutus Fennian ja Henki-Fennian välillä.

Fennian vuosittaisia riskilimiittejä määriteltäessä huomioidaan sekä vakuustoitiminnan että sijoitustoiminnan yhteisriskivaikutus kahdelta vuodelta. Yhtiön aktuaari tekee yhdessä jälleenvakuutusyksikön kanssa ehdotuksen riskienhallinnan johtoryhmälle yhtiön riskikapasiteetin käytöstä. Lopullinen ehdotus käsitellään ja hyväksytään hallituksen kokouksessa.

Riskienhallinnan johtoryhmässä käsitellään muun muassa yhtiön ja liiketoimintayksikköjen riskienhallintasuunnitelmat, suuret riskikeskittymät, yksittäisten ja kokonaisriskien hallintaa sekä yhtiön vakuutusturvaa. Sen lisäksi johtoryhmässä kehitetään ja arvioidaan riskistrategiaa, pääoman käytön tehokkuutta ja riskipääoman allokointia.

Liiketoimintayksiköt tunnistavat ja analysoivat toimintaa ja tavoitteita uhkaavat riskit sekä vuosisuunnitelun yhteydessä että päivittäisessä operatiivisessa toiminnassa. Riskeihin varautumisen tärkeys arvioidaan analysoimalla niiden toteutumisen todennäköisyys ja riskin realisoitumisesta mahdollisesti aiheutuvat kustannukset.

Vahinkovakuutuksen riskit

Vakuustoitiminta perustuu riskin ottamiseen ja sen hallintaan. Merkittävimmät vahinkovakuustoitimin-

nan riskit liittyvät riskin valintaan ja hinnoitteluun, jälleenvakuutusuojan hankkimiseen sekä vastuuvelan riittävyteen. Tavoitetilana on kannattava liiketoiminta, ja vakuutus sopimuksia solmittaessa oikein hinnoitellut riskit ovat avainasemassa. Oikein mitoitettuna pääomalla on keskeinen rooli yhtiön riskinkantokykyyn.

Vastuunvalintariskiä hallitaan tutkimalla tilastollisesti aiempia vahinkotapauksia, jotka ovat perustana hinnoittelulle. Hinnoittelutoimintoa tukevan tietovaraston oikeellisuus on avainasemassa. Vakuutusehtojen merkitys riskin rajoittamisen keinona on olennainen. Lisäksi vastuunvalintariskiä hallitaan tekemällä riskianalyyskejä ja noudattamalla vastuunvalintaohjeita, joissa määritellään minkälaisia riskejä vakuutetaan ja miten suuria vakuutusmääriä sallitaan. Sattuneet suurvahingot raportoidaan ja analysoidaan välittömästi.

Suurilta vahingoilta ja vahinkotapahtumilta suojaudutaan ottamalla jälleenvakuutuksia. Fennian omalle vastuulle jäävä osa mitoitetaan vakavaraisuuteen nähden sopivaksi. Hallitus vahvistaa jälleenvakuutusohjelman vuosittain. Jälleenvakuutusuojan hankintaan liittyvänä riskinä on mm. jälleenvakuutuksen saatavuus ja hinta. Jälleenvakuutusriskiä ja siihen liittyvää luottoriskiä pienennetään siten, että jälleenvakuuttajaksi hyväksytään vain riittävän vakavaraisuusluokituksen omaava yhtiö. Lisäksi asetetaan rajoituksia sille, kuinka suuria osuuksia yksittäisellä jälleenvakuuttajalla voi jälleenvakuutusohjelmassa olla.

Vastuuelkariski on kyseessä silloin, kun korvausvastuu ei riitä kattamaan tapahtuneiden, mutta vielä korvaamatta olevien vahinkojen kustannuksia. Vastuuelkariski liittyy erityisesti sellaisiin vakuutuslajeihin, joissa vahingot selviävät hitaasti. Vastuuelan riittävyttä seurataan säännöllisesti, kuten myös sitä, onko varattu kaikki vahingot, joista on jatkuvaluonteisia suorituksia. Vahinkovakuutuksen aktuaarin vastuulla on laatia ohjeet sekä arvioida, että vastuuelka varataan riittäväksi. Aktuaaritoimi vastaa myös erilaisten, vastuuelan laskennassa tarvittavien järjestelmien ja menetelmien kehittämistä ja ylläpidosta sen varmistamiseksi, että alivarausta ei pääsisi syntymään.

Vastuuelan varausriskiä lisäävät inflaatoriski, kuolevuusriski ja korkoriski. Inflaatoriski liittyy kassavirraltaan pitkäkestoiisiin vahinkoihin, joita ovat erityisesti lakisääteisten vakuutusten eläkeuotoiset korvaukset. Myös korkotason vaihtelusta aiheutuva riski liittyy eläkeuotoisiin korvauksiin. Korvausvastuuta laskettaessa näistä aiheutuvat pitkäkestoiset kassavirrat diskontataan perustekorolla. Mikäli tulevaisuudessa ei saada vähintään perustekorona mukaista tuottoa eläkevelkoja kattavalle omaisuudelle, korkoriski toteutuu. Kuolevuusriskillä tarkoitetaan korvausmenon arviointiin liittyvää epävarmuutta johtuen tulevan kuolevuuskehityksen arvioinnin epävarmuudesta. Vahinkovakuutuksessa kuolevuusriski koskee lähinnä lakisääteisten vakuutusten eläkevastuuta.

Vakuutusmatemaattiset oletukset ja mallit vahinkovakuutuksessa

Vakuutusyhtiöllä on oltava turvaavat laskuperusteet vakuusteknisen vastuuelan määrittämiseksi, jotta yhtiö pystyy kaikissa tilanteissa vastaamaan sitoumuksistaan. Vastuuelka lasketaan laskuperusteiden mukaisesti, ja

MÄÄRÄLLISIÄ TIETOJA VAHINKOVAKUUTUKSEN VASTUUELAN RISKIMUUTTUJISTA

Muutoksen vaikutus Fennian vakavaraisuuspääomaan		
Diskonttokorko	Alenee 0,1 %-yksikköä	-4 milj. e
Inflaatoriski	Kasvaa 1 %	-6 milj. e
Kuolevuus	Keski-ikä pidentyy 1 v.	-10 milj. e

MÄÄRÄLLISIÄ TIETOJA FENNIAN EMOYHTIÖN SIOJITUSSALKUN RISKIMUUTTUJISTA

Muutoksen vaikutus Fennian vakavaraisuuspääomaan		
Korkosijoitukset	Korkotaso +1 %-yksikköä	-16 milj. e
Osakesijoitukset	Arvonmuutos -20 %	-54 milj. e
Kiinteistösijoitukset	Arvonmuutos -10 %	-30 milj. e

MÄÄRÄLLISIÄ TIETOJA HENKI-FENNIAN SIOJITUSSALKUN RISKIMUUTTUJISTA

Muutoksen vaikutus Henki-Fennian vakavaraisuuspääomaan		
Korkosijoitukset	Korkotaso +1 %-yksikköä	-8 milj. e
Osakesijoitukset	Arvonmuutos -20 %	-27 milj. e
Kiinteistösijoitukset	Arvonmuutos -10 %	-10 milj. e

ne on annettava tiedoksi Finanssivalvonnalle ennen tilikauden päättymistä.

Vakuutusmaksuvastuu lasketaan sopimuskohtaisesti vakuutuskauden keston suhteutettavalla menetelmällä.

Eläkeuotoisten korvausten korvausvastuun laskennassa käytetään korkoutusta ts. eläkeuotoiset korvaukset diskontataan nykyhetkeen. Korkokanta on 3,5 prosenttia muissa lajeissa paitsi potilasvakuutuksessa, missä korko on 3,0 prosenttia. Muihin korvausvastuun osiin korkoutusta ei käytetä. Eläkevastuita määrättäessä käytetään kuolleisuusmallina Tapaturmavakuutuslaitosten liiton ja Liikennevakuutuskeskuksen toimesta tehtyä alalla yleisesti noudatettavaa mallia.

Yksittäisten suurten vahinkojen maksettaviksi tulevat korvaukset varataan vahinkokohtaisesti korvausvastuuseen korvausosastojen ilmoituksiin perustuen. Kaikki jatkuvaluonteiset henkilövahingot ja suuret omaisuus- ja vastuuvahingot varataan vahinkokohtaisesti yhtiön aktuaarin antamien ohjeiden mukaisesti. Pienet vahingot ja vahingot, jotka ovat jo sattuneet, mutta eivät ole vielä yhtiön tiedossa, varataan tilastollisesti.

Korvausvastuuseen tehdään hoitokuluvaraus ennen tilinpäätöshetkeä sattuneiden vahinkojen tulevaisuudessa tapahtuvaa käsittelyä varten. Hoitokuluvaraus lasketaan suhteellisenä osuutena kunkin vakuutusluokan maksutulosta.

Henkivakuutuksen riskit

Henkivakuutustoiminnan merkittävin vastuuelkaan sisältyvä riski on taattuun laskuperustekoroon liittyvä korkoriski. Lisäksi vastuuelkaan sisältyy takaisinostoriski, joka on merkittävin laskuperustekorollisissa vakuutuksissa. Eläkevakuutuksissa takaisinosto on mahdollista ainoastaan poikkeustapauksissa, joten takaisinostoriski on suurin säästövakuutuksissa ja kapitalisaatiosopimuksissa. Tätä riskiä pienentää sopimusten ensimmäisiin vuosiin sisältyvät takaisinostosanktiot.

Henkivakuutuksiin sisältyvistä vakuutusteknisistä riskeistä merkittävimpiä ovat kuoleman ja työkyvyttömyyden kattavat turvat. Näitä riskejä rajoitetaan vastuunvalinnalla sekä asettamalla myönnettäville turville ylärajoja. Riski- ja kustannusvastaavalla hinnoittelulla on oleellinen merkitys.

Jälleenvakuutuksen avulla rajoitetaan yksittäisiä suuria korvauksia. Eläkevakuutuksiin liittyvistä vakuutusteknisistä riskeistä merkittävin on eliniän kasvu.

Vakuutusmatemaattiset oletukset ja mallit henkivakuutuksessa

Takuutuottoisen vastuuvelan laskennassa käytetty laskuperustekorke vaihtelee välillä 1,0–4,5 prosenttia ja keskimääräinen laskuperustekorke koko takuutuottoisen vastuuvelan osalta on noin 3,5 prosenttia. Henki- ja eläkevakuutusten kuolevuusperusteina käytetään alalla yleisesti sovellettavia kuolevuusperusteita.

Vakuustoitominnan sijoitusriskit

Fennia-konsernin sijoitustoiminnan tavoitteena on saavuttaa hyväksyttävällä riskitasolla mahdollisimman hyvä tuotto siten, että Fennia ja Henki-Fennia ylittävät vaaditun vakavaraisuustason ja että sijoitusomaisuus on riittävä ja rakenteeltaan sopiva vastuuvelan kattamiseen. Merkittävimmät sijoitustoiminnan tulosta uhkaavat riskit ovat sijoitusten arvojen aleneminen ja vastuuvelan tuottovaatimukseen nähden alhainen sijoitusten tuotto. Näitä riskejä pyritään rajoittamaan hajauttamalla sijoituskantaa mahdollisimman hyvin. Yhtiöiden hallitukset vahvistavat vuosittain yhtiöille sijoitussuunnitelmat, joissa määritellään sijoituskannan tavoiteallokaatio ja omaisuuslajikohtaiset minimi- ja maksimirajat sekä sijoitustoiminnan organisointi ja päätös- ja toimivaltuudet.

Markkinariski

Markkinariskejä ovat korkojen, valuutta- ja osakekurssien, volatiliiteettien tai muiden markkinahintojen muutosten vaikutukset yhtiöiden tulokseen ja vakavaraisuuteen. Arvioitaessa ja mitoitettaessa koko sijoitussalkun markkinariskiä käytetään riskiker-

toimia, jotka on johdettu kunkin sijoitusomaisuuslajin toteutuneiden tuottojen tyyllityistä tilastollisista ominaisuuksista.

Markkinariskin seuranta on jaoteltu omaisuuslajeittain korko-, osake-, kiinteistö-, pääomarahasto- ja hedge-rahastosijoitusten sisältämiin riskeihin, jotka laskennallisesti yhdistetään myös koko sijoitusomaisuuden tasolle. Valuutta- ja luottoriski huomioidaan osana edellä lueteltuja riskiluokkia, korkoriskiä sitä vastoin seurataan ja rajoitetaan myös erillisenä riskialaluokkana.

Riskitason mitoituksessa otetaan huomioon vastuuvelan asettamat vaateet sijoitusallokaatiolle ja tuotto- tasolle. Sijoitusmarkkinoiden kehityksestä laaditaan erilaisille skenaarioille perustuvia laskelmia. Keskeinen menetelmä markkinariskin hallinnassa on sijoitusallokaatoraportointi siihen kytkettyine tunnuslukuineen sekä arvonmuutosriski-/riskinkantokyky-suhtemittari.

Riskiprofiili määritellään käytännössä omaisuuslajikohtaisen tavoiteallokaation muodossa. Riskiprofiili sisältää myös omaisuuslajikohtaiset minimi- ja maksimirajat. Omaisuuslajikohtaisten kiinteiden riskiparametrien kautta laskettu sijoitusriski suhteutetaan riskinkantokykyyn käytettävään vapaaseen toimintapääomaan. Edellisten väliselle suhteelle on myös määritelty maksimiraja. Riskisuhde raportoidaan viikoittain.

Luottoriski

Arvopaperisijoituksissa ja asiakasrahoituksessa luottoriski on lainanottajan kyky selviytyä vastuistaan. Luottoriskiä kuvataan yleensä lainanottajan luottokelpoisuusluokituksella. Riski luottoluokituksen laskusta on osa luottoriskiä.

Arvopaperisijoituksissa luottoriski ilmenee erityisesti joukkovelkakirjalainasijoituksissa ja rahamarkkinasijoi-

tuksissa liikkeeseenlaskijoittain sekä ns. vastapuoliriskinä esimerkiksi johdannaisitomuksissa. Lainasalkussa syntyvät luottoriskit tunnistetaan ja mitataan luottoluokitusten ja hajautustasteen perusteella. Luottoriskiä hallinnoidaan salkun hajautusastetta, luottoluokitusta ja instrumenttivalintaa koskevilla rajoitteilla ja limiiteillä sekä yritystodistusten osalta lainanottajakohtaisilla nimirajoitteilla.

Likviditeettiriski

Likviditeettiriski tarkoittaa sitä, että yhtiö ei kykene selviytymään maksumelvoitteistaan. Riski voi aiheutua siitä, että ei osata varautua likviditeettitarpeeseen tai sijoitettua varallisuutta ei saada myydyksi vaadittavassa aikataulussa.

Sijoitussalkkua koostettaessa huomioidaan yhtiöiden likviditeettivaatimukset. Likviditeettiriskin realisoitumista ei nähdä todennäköisenä nykyisissä olosuhteissa.

Operatiivinen riski

Operatiivisilla riskeillä tarkoitetaan menetyksiä, jotka aiheutuvat riittämättömistä tai toimimattomista sisäisistä prosesseista, henkilöstöstä tai tietotekniikasta. Mahdolliset menetykset voivat johtua myös toimintaympäristössä tapahtuvista muutoksista tai juridisista tekijöistä.

Liiketoiminta-alueiden vastuuhenkilöt kartoittavat riskit vuotuisen toiminnan suunnittelun yhteydessä tekemällä toimintokohtaisia riskianalyysejä. Kartoituksen jälkeen arvioidaan riskien vaikutukset liiketoimintaan ja riskien toteutumisen todennäköisyydet.

Kaikissa toiminnoissa noudatetaan voimassa olevaa lainsäädäntöä, viranomaismääräyksiä ja -ohjeita. Tärkeimmille liiketoiminta-alueille on laadittu jatkuvuussuunnitelmat, joiden pohjalta avaintoimintoja voidaan jatkaa mahdollisessa häiriötilanteessa.

Hallituksen ehdotus voiton käytöstä

Fennian voitonjakokelpoiset varat olivat 186 231 812,02 euroa. Yhtiön tilikauden voitto oli 28 479 227,10 euroa. Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että korkoa takuupääomalle ei makseta ja tilikauden voitto siirretään varmuusrahastoon.

Helsingissä 7. päivänä maaliskuuta 2011

Eero Lehti

Esko Penttilä

Antti Kuljukka
toimitusjohtaja

Lars Koski

Eva Liljeblom

Juha Valkamo

Juhani Vesterinen

Tilintarkastuskertomus

Keskinäinen Vakuutusyhtiö Fennian yhtiökokoukselle

Olemme tilintarkastaneet Keskinäinen Vakuutusyhtiö Fennian kirjanpidon, tilinpäätöksen, toimintakertomuksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1.2010 – 31.12.2010. Tilinpäätös sisältää sekä konsernin että emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Hallituksen ja toimitusjohtajan vastuu

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta ja siitä, että ne antavat oikeat ja riittävät tiedot Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti. Hallitus vastaa kirjanpidon ja varainhoidon valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä ja toimitusjohtaja siitä, että kirjanpito on lainmukainen ja varainhoito luotettavalla tavalla järjestetty.

Tilintarkastajan velvollisuudet

Velvollisuutenamme on antaa suorittamamme tilintarkastuksen perusteella lausunto tilinpäätöksestä, konsernitilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta. Tilintarkastuslaki edellyttää, että noudatamme ammattieettisiä periaatteita. Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvä tilintarkastustapa edellyttää, että suunnittelemme ja suoritamme tilintarkastuksen hankkiaksemme kohtuullisen varmuuden siitä, onko tilinpäätöksessä tai toimintakertomuksessa olennaista virheellisyttä, ja siitä, ovatko emoyhtiön hallituksen jäsenet tai toimitusjohtaja syyllistyneet tekoon tai laiminlyöntiin, josta saattaa seurata vahingonkorvausvelvollisuus yhtiötä kohtaan, taikka rikkoneet vakuutusyhtiölakia, osakeyhtiölakia tai yhtiöjärjestystä.

Tilintarkastukseen kuuluu toimenpiteitä tilintarkastusevidenssin hankkimiseksi tilinpäätökseen ja toimintakertomukseen sisältyvistä luvuista ja niissä esitettävistä muista tiedoista. Toimenpiteiden valinta perustuu tilintarkastajan harkintaan, johon kuuluu väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvan olennaisen virheellisuuden riskien arvioiminen. Näitä riskejä arvioidessaan tilintarkastaja ottaa huomioon sisäisen valvonnan, joka on yhtiössä merkityksellistä oikeat ja riittävät tiedot antavan tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisen kannalta. Tilintarkastaja arvioi sisäistä valvontaa pystyäkseen suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta ei siinä tarkoituksessa, että hän antaisi lausunnon yhtiön sisäisen valvonnan tehokkuudesta. Tilintarkastukseen kuuluu myös sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuuden, toimivan johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden kohtuullisuuden sekä tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen yleisen esittämistavan arvioiminen.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntonne perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Lausunto

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat ristiriidattomia.

Helsinki 18. maaliskuuta 2011

KPMG Oy Ab

Jaakko Nyman
KHT

Sirpa Eriksson
KHT

Hallintoneuvoston lausunto

Keskinäinen Vakuutusyhtiö Fennian hallintoneuvosto on käsitellyt yhtiön vuoden 2010 tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen sekä tilintarkastuskertomuksen. Hallintoneuvostolla ei ole niiden johdosta huomauttamista.

Hallintoneuvosto esittää 18.4.2011 kokoontuvalle yhtiökokoukselle, että tilinpäätös ja konsernitilinpäätös vahvistettaisiin ja hallituksen ehdotus vuosituloksen käyttämisestä hyväksyttäisiin.

Helsingissä maaliskuun 28. päivänä 2011

Hallintoneuvoston puolesta

Matti Pörhö
hallintoneuvoston puheenjohtaja

Fennian hallinto 1.1.2011

HALLITUS

Puheenjohtaja:

Eero Lehti

kauppaneuvos
hallituksen
puheenjohtaja
Taloustutkimus Oy
Kerava

Varapuheenjohtaja:

Esko Penttilä

liikenneneuvos
hallituksen
puheenjohtaja
Matkapojat Oy
Tampere

Jäsenet:

Jouko Kemppi

hallituksen
puheenjohtaja
Kemppi Oy
Lahti

Lars Koski

toimitusjohtaja
Laihian Mallas Oy
Laihia

Eva Liljebloom

rehtori
Svenska
Handelshögskolan
Helsinki

Rauno Mattila

teollisuusneuvos
Investo
Omaisuuksienhoito Oy
Turku

Antti Vaahto

hallituksen jäsen
Vaahto Group Plc Oyj
Lahti

Juha Valkamo

toimitusjohtaja
Oy Primula Ab
Helsinki

Juhani Vesterinen

hallituksen
puheenjohtaja
Promeco Group Oy
Tallinna

Varajäsen:

Lasse Heiniö

toimitusjohtaja
Eläke-Fennia
Espoo

Hallituksen sihteeri:

Heimo Äikäs

lakiasiaintohtaja
Fennia
Helsinki

TILINTARKASTAJAT

KPMG OY AB

Tilintarkastajat:

Jaakko Nyman

KHT

Sirpa Eriksson

KHT

Varatilintarkastajat:

Riitta Pyykkö

KHT

Jari Nurmi

KHT

JOHTO

Antti Kuljukka

toimitusjohtaja

Kimmo Kilpinen

varatoimitusjohtaja
toimitusjohtajan
sijainen
asiakasyhteydet

Eero Eriksson

varatoimitusjohtaja
sijoitukset ja
asiakasrahoitus

Matti Heiskanen

vs. henkilöstöjohtaja

Pasi Karppi

tietohallintojohtaja

Timo Ahvonen

kehitysjohtaja

Timo Parkkisenniemi

johtaja
vakuutukset ja
korvaukset

Eliisa Anttila

viestintäjohtaja

Sirkku Rahkola

talousjohtaja

Heimo Äikäs

lakiasiaintohtaja

Risto Heimo

aktuaari, SHV

LÄÄKÄRIT

Mikael Hedenborg

lääketieteen ja kirurgian
tohtori,
työterveyshuollon
erikoislääkäri,
ylilääkäri

Pekka Paavolainen

professori,
lääketieteen ja kirurgian
tohtori,
ortopedian ja
traumatologian
erikoislääkäri

Mika Paavola

lääketieteen ja kirurgian
tohtori,
ortopedian ja
traumatologian
erikoislääkäri

Lauri Keso

lääketieteen ja kirurgian
tohtori,
sisätautien ja
reumatologian
erikoislääkäri

Juha Liira

lääketieteen ja kirurgian
tohtori,
työterveyshuollon
ja työlääkätieteen
erikoislääkäri

Heikki Österman

lääketieteen lisensiaatti,
ortopedian ja
traumatologian
erikoislääkäri

FENNIAN HALLINTONEUVOSTO

Puheenjohtaja:

Matti Pörhö

kauppaneuvos
Pörhön Autoliike Oy
Oulu

Varapuheenjohtajat:

Mikael Ahlbäck

toimitusjohtaja
Ab Rani Plast Oy
Teerijärvi

Jukka Tikka

toimitusjohtaja
Länsi-Savo Oy
Mikkeli

Jäsenet:

Antti Aho

hallituksen
puheenjohtaja
Lääkärikeskus-Yhtymä
Helsinki

Juhani Enkovaara

hallituksen jäsen
Eho Oy
Helsinki

Juha Gröhn

toimitusjohtaja
Atria Suomi Oy
Nurmo

Jarmo Halonen

toimitusjohtaja
Elecster Oy
Toijala

Björn Hartman

toimitusjohtaja
Oy C.J. Hartman Ab
Vaasa

Nanna Hietala

toimitusjohtaja
MSK-Group Oy
Ylihärmä

Jouko Hälikkä

asiakaspäällikkö
Yrittäjien Fennian
Kenttä Ry
Helsinki

Ilkka Jalonen

toimitusjohtaja
LänsiAuto Oy
Espoo

Juha Järvi

toimitusjohtaja
Meteco Oy
Karstula

Marianne Kaasalainen

toimitusjohtaja
Oy Patrol Trading Ab
Espoo

Tom Kaisla

toimitusjohtaja
Eilakaisla Oy
Helsinki

Jouko Kauhanen

hallituksen puheen-
johtaja
Naaraharju Oy
Naarajärvi

Hannu Kekäläinen

hallituksen
puheenjohtaja
Check Point Finland Oy
Piikkiö

Björn Kolster

hallituksen puheen-
johtaja
Oy Kolster Ab
Helsinki

Johanna Koskelainen

toimitusjohtaja
Kymppi-Eristys Oy
Oulu

Matti Koskenkorva

hallituksen
puheenjohtaja
Panostaja Oyj
Tampere

Seppo Kukkola

toimitusjohtaja
Kukkola-Yhtiöt Oy
Rovaniemi

Heikki Kääriäinen

toimitusjohtaja
Linja-autoliitto ry
Helsinki

Jyrki Laakkonen

toimitusjohtaja
Kauppahuone
Laakkonen Oy
Joensuu

Maunu Lehtimäki

toimitusjohtaja
Evli Pankki Oyj
Helsinki

Pekka Lillbacka

toimitusjohtaja
Lillbacka Powerco Oy
Härmä

Markus Lindblom

hallituksen puheen-
johtaja
RTV-Yhtymä Oy
Riihimäki

Vesa Luhtanen

toimitusjohtaja
L-Fashion Group Oy
Lahti

Hannu Löytönen

teollisuusneuvos
toimitusjohtaja
Betsset Oy
Kyyjärvi

Jarmo Murtonen

toimitusjohtaja
Parma Oy
Nummela

Pekka Niemi

toimitusjohtaja
Sunborn Oy
Turku

Martti Paunu

toimitusjohtaja
Vainö Paunu Oy
Tampere

Maria Planting

hallituksen
puheenjohtaja
E.Ahlström Oy
Helsinki

Ari Rinta-Jouppi

toimitusjohtaja
Rinta-Joupin Autoliike Oy
Tervajoki

Meliina Ruokonen

hallituksen jäsen
Aarikka Oy
Helsinki

Ali U. Saadetdin

hallituksen
puheenjohtaja
Solteq Oyj
Tampere

Seppo Saajos

toimitusjohtaja
Saajos Oy
Lohja

Juhani Saario

hallituksen
puheenjohtaja
Lahden Autokori Oy
Lahti

Timo Salli

toimitusjohtaja
Katsa Oy
Tampere

Pertti J. Siikarla

toimitusjohtaja
Yrittäjien
Oikeussuoja Oy
Helsinki

Mikko Sillanpää

toimitusjohtaja
Kart Oy
Espoo

Kaj Ström

hallituksen
puheenjohtaja
Oy Motoral Ab
Helsinki

Paul Stucki

hallituksen puheen-
johtaja
Orfer Oy
Orimattila

Hannu Teiskonen

hallituksen
puheenjohtaja
HT Lasertekniikka Oy
Keuruu

Markus Tötterman

hallituksen
puheenjohtaja
Oy Arwidson Ab
Tuusula

Heikki Vauhkonen

toimitusjohtaja
Tulikivi Oyj
Helsinki

Rauno Vennola

toimitusjohtaja
Terra-Team Oy
Espoo

Jarkko Wuorinen

toimitusjohtaja
Wiisaudenhammas-
Yhtiöt
Savonlinna

Janne Ylinen

toimitusjohtaja
Halpa-Halli Oy
Kokkola

Jens Österberg

toimitusjohtaja
Oy Petsmo Products Ab
Vaasa

Keskinäinen Vakuutusyhtiö Fennia

Televisiokatu 1

HELSINKI

Postiosoite 00017 FENNIA

Puhelin 010 5031

Faksi 010 503 5300

www.fennia.fi